

11. wileński bieg „Tropem Wilczym”.

Na statuetce — sanitariuszka z wileńskiej brygady AK

Fot. Marian Paluszkiwicz

W Wilnie 12 kwietnia odbył się Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”. Była to 11. edycja tego wydarzenia w Wilnie. Patronką tej edycji była Danuta Siedzikówna ps. „Inka”, sanitariuszka w 5. Wileńskiej Brygadzie Armii Krajowej, zabita przez zaprowadzony w Polsce przez sowietów komunistyczny rząd. »28-29

W Wilnie upamiętniono Tadeusza Konwickiego »8-9

Na wielkanocny stół wydamy w tym roku więcej »22

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

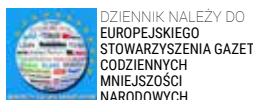
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”

Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca. Redakcja
zastrzega sobie prawo do skracania
i adiustacji tekstów. Za treść
ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich
listach nie zawsze są zbiteżne
z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2023”, ogłoszonego przez
Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy
autorów i nie mogą być utożsamiane z
oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa
Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie” im.
Jana Olszewskiego.

Obcokrajowcy a język litewski: najbardziej uczyć się go chcą Ukraińcy

Antoni Radczenko

Obywatele Ukrainy mieszkający na Litwie przodują wśród obywateli innych krajów pod względem uczenia się języka litewskiego. Kursy języka państwowego są organizowane między innymi przez Litewską Służbę Zatrudnienia (LSZ).

Pod koniec marca 120 uchodźców z Ukrainy otrzymało certyfikaty dotyczące znajomości języka litewskiego. Odpowiednie dokumenty otrzymali uczestnicy kursów językowych, które trwały od września 2024 do marca 2025 r. na Uniwersytecie im. Michała Römera w Wilnie. „Te kursy języka litewskiego i kultury są wyjątkowe, niestandardowe, ponieważ poprzez język uczestnicy byli zachęceni do włączenia się do społeczeństwa litewskiego od pierwszego wykładu. Nauczanie odbywało się poprzez wykorzystanie interaktywnych metod, gier oraz odgrywanie różnych sytuacji życiowych. W trakcie kursu uczestnicy prowadzili dziennik, nagłaśniali seriale oraz bezpośrednio telefonowali do instytucji państwowych w celu uzyskania informacji” — na specjalnej uroczystości opisywała sytuację Vitalija Karaciejūtė, koordynatorka projektu oraz wykładowczyni języka litewskiego.

Od trzech lat w Ukrainie trwa pełnowymiarowa agresja Rosji, która spowodowała napływ uchodźców z tego kraju do Litwy. Ogółem w ciągu tego okresu, jak podaje Departament Migracji, przez Litwę przewinęło się ponad 90 tys. ukraińskich uchodźców. Obecnie zezwolenie na tymczasowy pobyt posiada niecałe 48 tys. Ukraińców.

Znajomość języka litewskiego jest jednym z elementów pozwalającym znaleźć

odpowiednie zatrudnienie na litewskim rynku pracy. Kursy języka państwowego oferują różne instytucje państwowe oraz samorządowe. Swą ofertę ma również Litewska Służba Zatrudnienia.

Zgodnie z litewskim ustawodawstwem, jak tłumaczy rzeczniczka prasowa LSZ, Milda Jankauskienė, obcokrajowcy mający prawo do pobytu na Litwie mogą skorzystać również z kursów języka litewskiego. Są one organizowane w celu lepszej integracji na rynku pracy. Generalnie z nauczania języka litewskiego może skorzystać każdy zarejestrowany na giełdzie pracy.

— Priorytetem są możliwości finansowe oraz indywidualna ocena sytuacji klienta w sprawie możliwości zatrudnienia się. Priorytetowo są traktowani cudzoziemcy mający status bezrobotnego i którzy chcą podpisać trójstronną umowę dotyczącą nauczania języka państwowego — podkreśla Jankauskienė.

Po podpisaniu umowy jest tworzony indywidualny plan nauczania. Obcokrajowiec ma prawo wybrać odpowiednią instytucję lub platformę do nauki języka, która znajduje się na specjalnej liście Litewskiej Służby Zatrudnienia. Służ-

ba preferuje kursy językowe, gdzie jest wykładany specjalistyczny język litewski, który pozwala szybciej odnaleźć się na rynku pracy.

— Czas kursu może być różny, w zależności od wybranego programu, ale nie może być krótszy niż 90 godzin akademickich — informuje rzeczniczka prasowa.

80 proc. uczestników z ostatnich trzech lat kursów organizowanych przez Służbę Zatrudnienia stanowią Ukraińcy. Na drugim i trzecim miejscu uplasowali się obywatele Białorusi oraz Rosji. Na dalszych miejscach znaleźli się mieszkańcy Indii, Kazachstanu i Turcji. Obecnie w kursach językowych uczestniczy 83 cudzoziemców. Dla kolejnych 62 przygotowano odpowiednie plany nauczania.

Agencja ONZ ds. Uchodźców (UNHCR) poinformowała, że w roku minionym 120 mln osób ze względu na wojny, prześladowania lub złą sytuację gospodarczą musiało opuścić swoje domy. Na początku 2025 r. ONZ zakomunikowało, że w roku 2025 nawet 305 mln osób będzie potrzebowało pomocy humanitarnej. ■

TVP
WILNO

80 proc. uczestników kursów języka litewskiego to Ukraińcy
Fot. Marian Paluszkiewicz

Obchody Niedzieli Męki Pańskiej — Niedzieli Palmowej — w wileńskim kościele św. Teresy
Fot. Marian Paluszkiewicz

Apel o przekazanie 1,2 proc. podatku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”

Podobnie jak w ubiegłych latach, każdy z nas, kto płaci podatek od dochodu (od wynagrodzenia, działalności gospodarczej lub innej), może przekazać dla organizacji (w tym przypadku dla redakcji „Kuriera Wileńskiego”) 1,2 proc. od wpłaconego w 2024 r. do Państwowej Inspekcji Podatkowej (VMI) podatku dochodowego. Czytelnika nic to nie kosztuje, a dla polskiej gazety na Litwie to wielka pomoc.

Apelujemy do Czytelników o przekazanie na redakcję „Kuriera Wileńskiego” tych 1,2 proc.

KROK PO KROKU

Jak można wesprzeć „Kuriera Wileńskiego”? Wystarczy do 2 maja 2025 r. złożyć elektronicznie wniosek FR0512. Możemy go przekazać za pośrednictwem EDS (Elektroninio deklaravimo sistema) po wejściu na stronę <https://deklaravimas.vmi.lt>. Wykonujemy następujące kroki:

Wybieramy: Deklaravimas

Klikamy: Pildyti prašymą
Wypełniamy formularz wg instrukcji

UWAGA: wniosek złożony po 2 maja br. nie

będzie rozpatrywany. Zostanie on także odrzucony, jeżeli w terminie przed 2 maja br. nie złożymy deklaracji podatkowej GPM311 za 2024 rok.

Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące składania deklaracji **FR0512** można uzyskać na stronie internetowej www.vmi.lt lub telefonicznie pod nr tel. 1882.

Aby wypełnić wniosek FR0512 należy wpisać kod identyfikacyjny naszej redakcji (**imonės kodas 300073186**).

Imieniny

15 kwietnia

Abla, Anastazji, Cezariusza, Maksyma, Marona, Modesta, Olimpji, Potencjana, Rodana, Sylwestra, Teodora, Wiktoryna

16 kwietnia

Benedykta, Bernadety, Erwina, Feliksa, Julii, Joachima, Lamberta, Leonida, Publiusza, Saturnina, Turybiusza, Urbana

Cytat dnia

„Jasne jest, że musimy bardziej wspierać Ukrainę i jestem zadowolona z tego, że mamy już dwie trzecie mojej inicjatywy amunicyjnej razem”
— powiedziała szefowa unijnej dyplomacji Kaja Kallas.

Liczba dnia

90 mln euro zamierza przydzielić na wspieranie produkcji biopaliwa Ministerstwo Rolnictwa Litwy.

Z okazji Jubileuszu Irenie Szczuczko

składamy najcieplejsze życzenia — dużo zdrowia, radości i spokoju w sercu.

Niech każdy dzień przynosi Ci powody do uśmiechu,
a ludzie, których spotykasz, odwzajemniają dobro.

Obyś zawsze była otoczona miłością, szacunkiem
i wdzięcznością, na jaką zasługujesz.

Niech spełniają się Twoje marzenia, nawet te najskrytsze.

A życie — niech będzie dla Ciebie łaskawe.

Z najlepszymi życzeniami Jowita i Edward Jaroszowie z synami

W rejonie wileńskim ruszył projekt opieki nad pacjentami z przewlekłymi chorobami niezakaźnymi

Przychodnia Rejonu Wileńskiego wspólnie z Przychodnią w Niemenczynie w celu poprawy koordynacji działalności Centrum Zdrowia Samorządu Rejonu Wileńskiego, jakości świadczonych usług opieki zdrowotnej oraz ich dostępności dla pacjentów z przewlekłymi chorobami niezakaźnymi, rozpoczęły realizację projektu „Wdrażanie modelu działalności Centrum Zdrowia Samorządu Rejonu Wileńskiego”.

Do 20-miesięcznego projektu wybrano 270 pacjentów z Przychodni Rejonu Wileńskiego oraz 90 pacjentów z Przychodni w Niemenczynie, cierpiących na jedną lub więcej chorób przewlekłych. W ramach projektu zostanie przeprowadzone holistyczne (wszechstronne) badanie stanu pacjentów, opracowany indywidualny plan opieki zdrowotnej, pacjentowi zostanie przydzielony opiekun (menedżer) przypadku oraz zostanie utworzony zespół interdyscyplinarny, w którego skład wejdzie lekarz rodzinny, pielęgniarka, kardiolog, endokrynolog i fizjoterapeuta (łącznie 12 zespołów specjalistycznych). Planowane są także szkolenia dla pacjentów i ich rodzin. Na realizację działań przeznaczono około 600 tys. euro.

„Samorząd Rejonu Wileńskiego podejmuje ważny krok w kierunku stworzenia zaawansowanego i zintegrowanego systemu opieki zdrowotnej, który koncentruje się na pacjencie. Aby osiągnąć długofalowe efekty, należy zadbać o całościowy dobrostan pacjentów, zwracając uwagę na ich stan emocjonalny oraz codzienne nawyki. Holistyczne podejście pozwoli lepiej zrozumieć, jak różne aspekty wpływają na zdrowie człowieka i umożliwi zaoferowanie spersonalizowanej pomocy dostosowanej do potrzeb każdego pacjenta” – mówi Robert Duchniewicz, mer rejonu wileńskiego.

W ramach badania stanu zdrowia pacjenci będą musieli wypełnić kwestionariusz dotyczący ich stanu zdrowia, aktywności fizycznej, odżywiania, szkodliwych nawyków, wyników przeprowadzonych badań itp.

Realizowane przez obie placówki działania mają na celu poprawę jakości opieki zdrowotnej dla osób z przewlekłymi chorobami niezakaźnymi Fot. canva.com

Będą również prowadzić dzienniczek samokontroli, w którym zapiszą pomiary ciśnienia krwi, przyjmowane leki, aktywność fizyczną, zmiany stanu zdrowia, hospitalizacje i wizyty u lekarza.

„W ramach projektu 360 mieszkańców rejonu wileńskiego cierpiących na choroby przewlekłe otrzyma kompleksową, spersonalizowaną opiekę zespołu specjalistów. Należy podkreślić, że sukces tej inicjatywy będzie zależał nie tylko od specjalistów placówek ochrony zdrowia – ważną rolę odgrywają również sami pacjenci. Ich aktywność, zaangażowanie i odpowiedzialność za swoje zdrowie to kluczowe czynniki, które przyczynią się do uzyskania pozytywnych wyników oraz długofalowych korzyści” – mówi wicemercer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė.

Badania pokazują, że pacjenci cierpiący na jedną lub więcej przewlekłych chorób niezakaźnych doświadczają gorszej jakości życia, dlatego należy zwrócić szczególną uwagę na pacjentów z cukrzycą, nadciśnieniem tętniczym i innymi chorobami przewlekłymi.

Na Litwie opieka nad przewlekłymi chorobami niezakaźnymi jest fragmentaryczna, skupiona głównie na leczeniu choroby, a nie na pacjencie. Brakuje holistycznego podejścia do zdrowia, co utrudnia

zaspokojenie potrzeb pacjentów i poprawę ich jakości życia.

Obie przychodnie rejonu wileńskiego przeanalizowały dane swoich pacjentów, z których wynika, że 267 pacjentów ma cukrzycę typu 1, 5 014 ma cukrzycę typu 2, 23 997 cierpi na pierwotne nadciśnienie tętnicze, 3 048 ma migotanie przedsionków, a 5 718 zmagają się z niewydolnością serca. Niektórzy pacjenci cierpią na więcej niż jedną chorobę przewlekłą.

Według danych Instytutu Higieny, w rejonie wileńskim odnotowano mniej osób chorych na cukrzycę, nadciśnienie tętnicze, zaburzenia przewodzenia i arytmii serca oraz niewydolność serca w porównaniu do średniej na Litwie. Lepsze wyniki odnotowano także w porównaniu z Wilnem, z wyjątkiem wskaźnika niewydolności serca, który w stolicy jest niższy.

Celem projektu jest poprawa koordynacji działań Centrum Zdrowia Samorządu Rejonu Wileńskiego oraz zarządzania przepływem pacjentów, a także poprawa jakości i dostępności usług zdrowotnych dla pacjentów cierpiących na jedną lub więcej przewlekłych chorób niezakaźnych, poprzez innowacyjny model świadczenia usług. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

MIGRACJA Premier: powinniśmy ponownie rozważyć naszą politykę migracyjną

Premier Gintautas Paluckas powiedział, że Litwa powinna ponownie rozważyć swoją politykę imigracyjną w związku z potencjalnym zagrożeniem radykalizacją. „Niestety, musimy przyznać, że ludzie pochodzący z niektórych krajów są bardziej podatni na radykalizację. Najwyraźniej istnieje potrzeba ponownego rozważenia polityki imigracyjnej w tym sensie, że powinniśmy aktywnie poszukiwać wykwalifikowanej siły roboczej w krajach, które są nam bliższe kulturowo” — powiedział Paluckas. Swoje uwagi wygłosił po tym, jak ustępujący szef Departamentu Bezpieczeństwa Państwowego (VSD), Darius Jauniškis, ogłosił, że ok. dziesięciu osobom z krajów Azji Środkowej odmówiono wjazdu na Litwę z powodu powiązań z organizacjami terrorystycznymi i możliwą radykalizacją. Według niego istnieje wysokie prawdopodobieństwo radykalizacji migrantów z Azji Środkowej i Południowej na Litwie.

ODEJŚCIE Zmarł laureat literackiej Nagrody Nobla — Mario Vargas Llosa

Peruwiański pisarz i laureat Nagrody Nobla Mario Vargas Llosa zmarł w niedzielę 13 kwietnia w wieku 89 lat. Jego śmierć oznacza koniec ery „złotego pokolenia” literatury latynoamerykańskiej. „Z wielkim smutkiem ogłaszamy, że nasz ojciec Mario Vargas Llosa odszedł dziś spokojnie w Limie, otoczony rodziną” — napisał Alvaro, najstarszy syn zmarłego, na portalu społecznościowym X. Vargas Llosa był jednym z wielkich przedstawicieli latynoamerykańskiego boomu literackiego lat 70. i 80. XX w., obok Kolumbijczyka Gabriela Garcii Marqueza i Argentyńczyka Julio Cortazara. W ostatnich miesiącach pojawiły się pogłoski o pogarszającym się stanie zdrowia Vargasa Llosy.

PREMIER Bez stosunków dyplomatycznych z Chinami Litwa „wypada z kontekstu UE”

Jako jedyny kraj w Unii Europejskiej, który nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych z Chinami, Litwa „wypada z kontekstu UE”, mówi premier Gintautas Paluckas. Takie słowa padły, kiedy hiszpański premier Pedro Sanchez spotkał się z chińskim przywódcą Xi Jinpingiem w Pekinie w zeszłym tygodniu, podczas gdy UE ponownie ocenia swoje globalne stosunki handlowe w następstwie zeszłotygodniowych cel importowych ogłoszonych przez USA, które wywołały zamieszanie na rynkach. „Brak stosunków dyplomatycznych z Chinami oznacza wypadnięcie z kontekstu Unii Europejskiej” — powiedział Paluckas dziennikarzom w poniedziałek 14 kwietnia zapytany o ocenę wizyty hiszpańskiego premiera Pedro Sancheza w Chinach.

ZDROWIE Prawie 3 mld euro rozdysponowane przez Państwową Kasę Chorych

Państwowa Kasa Chorych (VLK) sfinalizowała kontrakty z placówkami medycznymi, rozdysponowując 2,78 mld euro. W tym roku 781 placówek medycznych będzie świadczyć usługi opieki zdrowotnej dla ludności opłacane przez Fundusz Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego (PSDF). Tegoroczne finansowanie placówek medycznych jest o 9,1 proc. wyższe niż w ubiegłym roku i o 5,8 proc. wyższe niż rzeczywiste płatności za usłu-

gi świadczone przez placówki medyczne w ubiegłym roku. Podstawowa ambulatoryjna opieka zdrowotna będzie w tym roku świadczona pacjentom przez 383 placówki. Tegoroczne kontrakty PSDF przewidują na ten cel 552 mln euro, tj. o 14,2 proc. więcej niż kwota wypłacona za usługi świadczone w ubiegłym roku.

EXPO 2025 Wspólny litewsko-łotewski pawilon otwarty w Japonii

Wspólny litewsko-łotewski pawilon „Jesteśmy jednością” na Światową Wystawę Expo 2025 został otwarty w niedzielę 13 kwietnia w Osace w Japonii. „Dokonałiśmy bardzo symbolicznego otwarcia w pawilonie litewskim, przecięliśmy wstęgę. Obecni byli ambasadorowie obu krajów, komisarze generalni obu krajów” — powiedziała BNS Lina Antanavičienė, główna doradczyni Kancelarii Rządu i komisarz generalna Expo 2025. Pawilon jest dostępny dla zwiedzających od niedzieli 13 kwietnia, a po wejściu do niego nie będzie można wyraźnie zobaczyć podziału między dwoma krajami. Antanavičienė powiedziała, że głównymi tematami pawilonu są człowiek, natura i technologia.

ŚRODOWISKO 1,5 mln drzew posadzonych podczas Narodowego Dnia Lasu

Okolo 1,5 mln drzew zostało posadzonych na całej Litwie podczas corocznego święta lasów państwowych, w sobotę 12 kwietnia, obejmując obszar prawie 500 ha, poinformowało Państwowe Przedsiębiorstwo Leśne (VMU). „Zasadzono dziś prawie 500 ha, a liczba drzew wynosi około 200 000” — powiedziała BNS w sobotę rzeczniczka VMU Iveta Janušauskaitė. Później rzeczniczka VMU wyjaśniła, że podczas sobotniego wydarzenia leśnego posadzono około 1,5 mln drzew.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf.wł.; Fot. Dainius Labutis, ELTA; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Ile środków państwo litewskie przydzieliło polskim mediom na Litwie?

W minioną środę w Ministerstwie Kultury Litwy odbyło się spotkanie poświęcone finansowaniu mediów wydawanych w języku polskim na Litwie.

W spotkaniu wzięli udział: wiceminister kultury Litwy dr Viktor Denisenko, doradczyni ministra kultury Ewelina Mokrzecka, przewodnicząca Rady Funduszu Wspierania Mediów (FWM — red.) Vaiva Žukienė, dyrektor FWM Ruslanas Iržikevičius oraz współpracownicy dyrektora FWM, a także przedstawiciele mediów polskich na Litwie — redaktor naczelny „Kuriera Wileńskiego” Robert Mickiewicz, wydawca „Kuriera Wileńskiego” Zygmunt Klonowski, przedstawiciel portalu internetowego Wilnoteka Jan Wierbiel, przedstawiciel telewizji BM TV Roman Gorecki-Mickiewicz, członek zarządu Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych Europy MIDAS Rajmund Klonowski, przedstawiciel portalu internetowego InTheBaltic Witold Janczys.

W trakcie spotkania przedstawiciele ministerstwa, FWM oraz mediów polskich na Litwie przedstawili swoje poglądy na kwestie przydzielania środków przez rządowy FWM. Zaproponowano cały szereg zmian mających na celu poprawę obecnej sytuacji.

Sporo czasu poświęcono kwestiom poruszonym przez „Kuriera Wileński” w artykule „Dyskryminacja polskich mediów na Litwie jest niebezpieczna dla państwa”, który ukazał się na naszych łamach 20 marca. Przedstawiciele FWM zwrócili uwagę, że w artykule przedstawiliśmy zniekształconą informację o tym, że „ponownie media rosyjskojęzyczne otrzymały na działalność projektową pięć razy więcej pieniędzy niż media polskie”.

Jak stwierdzili przedstawiciele FWM redakcja „Kuriera Wileńskiego” podała dane tylko o jednym (działalność projektowa) z dwóch kierunków finansowania mediów mniejszości narodowych.

Finasowanie działalności redakcji mniejszości narodowych

Eil. nr.	Viešosios informacijos rengėjas	Visuomenės informavimo priemonė	Balų vidurkis	Skirta suma
1	UAB „Znad Wilii radijo stotis“	Znad Wilii radijo stotis	92	9740
2	UAB „Bridge media“	BM TV	90	10234
3	UAB „Telekomunikacijų technologijų servisas“	Vis-Info	82	15008
4	VšĮ „Kurier Wilenski“	Kurier Wilenski	80	16268
5	D. Jankelaitienės individuali įmonė	Šalčia	80	8394

Finasowanie działalności projektowej redakcji mniejszości narodowych

Eil. Nr.	Viešosios informacijos rengėjas	Projekto pavadinimas	Visuomenės informavimo priemonė	Balų vidurkis	Skirta suma
1	UAB „Klaipėdos dienraštis“	Mano Lietuva/ Bendruomenės	Klaipėda (rusų klb.)	76	15000
2	VšĮ „Kurier Wilenski“	Visi kartu kuriame laimingą ir saugią Lietuvą	Kurier Wileński	76	9000
3	UAB „Savaitės ekspresas“	Informuoti, įtraukti ir vienyti: viskas kas svarbu Lietuvoje ir pasaulyje	Ekspress nedelia	75	13000
4	D. Jankelaitienės individuali įmonė	Šalčininkų rajono gyventojų pilietiškumo skatinimas	Šalčia (rusų kalba)	75	4000
5	UAB „Savaitės ekspresas“	Kartu su Lietuva: aktualijos ir svarbiausios žinios tautinių mažumų senjorams	Pensioner	64	5000
6	UAB „Tango reklama“	Šiandien Lietuvoje	Radio R	88	11876
7	UAB All Media Lithuania	Ukraina: Artima tragedija	TV3 Plus žinios	85	20000
8	UAB „Znad Wilii radijo stotis“	Lietuvos kaleidoskopas	Znad Wilii	82	10000
9	VšĮ „PRO S Studija“	Lietuva per savaitę	www.zanedeliu.lt	79	10000
10	UAB „Radiocentras“	Kalbant paprasčiau	Radio R	73	3500
11	UAB „Delfi“	Kuo tikėti? YouTube vlogerių apžvalga	https://www.delfi.lt/ru/	88	17000
12	UAB „Delfi“	Lietuvos trauma: naujas žvilgsnis į Lietuvą	ru.delfi.lt	85	16000
13	UAB „Telekomunikacijų technologijų servisas“	Pažink dabartį tyrinėdamas praeitį	news.tts.lt	83	6000
14	VšĮ „Tiedu“	Kultūros tiltas. Šiuolaikinis Ukrainos menas	www.tie2.lt	82	5000
15	VšĮ ZUBR NGO	Su meile iš Lietuvos	Malanka	75	8000
16	UAB „Tango reklama“	Ryšys su Ateitimi	Radio R	73	2500

6.>>

Przedstawiciele funduszu uważają, że do porównania powinny być zsumowane obydwa kierunki — w tym finansowanie działalności redakcji. Jak zauważyli przedstawiciele FWM, połączenie tych dwóch kierunków — finansowania projektów i finansowania działalności redakcji — daje inny obraz finansowania mediów polskich przez fundusz.

Aby dać czytelnikom pełny obraz finansowania w 2025 r. mediów mniejszości narodowych na Litwie przez państwo litewskie podajemy w całości i oryginale tabele podziału środków w ramach obu kierunków

Po zliczeniu tych danych wynika, że ogółem na media mniejszości narodowych na obydwu kierunkach — działalność projektowa i działalność redakcji — FWM przydzielił 215 512 euro, z tego 160 270 euro przyznano na 10 me-

Fot. Apolinary Klonowski

diów rosyjskojęzycznych, a 55 242 euro na trzy media polskie.

Oznacza to, że w 2025 r. państwo litewskie wyda 2,9 razy więcej środków na media rosyjskojęzycz-

ne niż na polskie, chociaż średnio na redakcję polską przypada o 2 387 euro więcej niż na redakcję rosyjskojęzyczną.

Redakcja

Rosyjski atak na Sumy. Rosja: „Strzelamy tylko w wojskowe cele”. Trump: „To вина Bidena”

W Niedzielę Palmową Rosja przeprowadziła atak rakietowy na centrum Sum na północnym wschodzie Ukrainy. Zginęły co najmniej 34 osoby. Rannych zostało 117, w tym dzieci. Uderzenie wywołało natychmiastową reakcję polityków i instytucji międzynarodowych.

DWUKROTNE UDERZENIE

Do ataku doszło w niedzielę 13 kwietnia o godz. 10:15 czasu lokalnego. W centrum Sum eksplodowały dwie rosyjskie rakiet balistyczne typu Iskander. Pierwsza trafiła w budynek uniwersytetu, druga wybuchła nad ulicą. Zginęli cywile, w tym dzieci. Rannych zostało ponad 100 osób.

„To były dwie rosyjskie rakiet balistyczne. Pierwsza trafiła w budynek — jeden z budynków uniwersyteckich. Druga eksplodowała tuż nad ulicą. Rannych zostało 117 osób, w tym dzieci, wśród nich dziewczynka urodzona w 2025 roku” — powiedział Zełenski.

„Uderzenie wymierzone było w centrum miasta. W Niedzielę Palmową. Tylko absolutnie podły plugawiec mógł to zrobić” — podkreślił.

Rzecznik Kremla Dmitrij Pieskow oświadczył, że Rosja atakuje wyłącznie cele militarne. Ministerstwo obrony Rosji twierdzi, że celem ataku było spotkanie ukraińskich dowódców w Sumach.

REAKCJA ONZ I PRZYWÓDCÓW ZACHODNICH

Sekretarz generalny ONZ Antonio Guterres wyraził „głębokie zaniepokojenie” i był „zszokowany” atakiem.

Szef MSZ Polski, Radosław Sikorski, powiedział, że „Ukraina bezwarunkowo zgodziła się na zawieszenie broni ponad miesiąc temu. [...] Mam nadzieję, że prezydent (USA Donald) Trump, administracja USA, zobaczą, że przywódca Rosji Władimir Putin kpi z ich dobrej woli, i mam nadzieję, że zostaną podjęte właściwe decyzje”.

Donald Trump, pytany o atak, ocenił go jako „straszny”. Zasugerował, że był wynikiem pomyłki Rosjan. „Powiedzianno mi, że popełnili błąd (Rosjanie — przyp.red.). Ale uważam, że to okropna rzecz. Cała wojna jest okropna. To wojna Bidena, nie moja” — powiedział Trump.

Pytany o tę „pomyłkę”, odparł jedynie: „Rosjanie popełnili błąd”.

Biały Dom opublikował oświadczenie dopiero wieczorem: „Atak rakietowy na Sumy jest jasnym i brutalnym przypomnieniem, dlaczego wysiłki prezydenta Donalda Trumpa, aby zakończyć tę straszną wojnę, mają miejsce w kluczowym momencie”.

ZEŁENSKI APELUJE DO TRUMPA O WIZYTĘ

W wywiadzie dla CBS News Zełenski zaapelował do Trumpa, by odwiedził Ukrainę.

„Ale proszę, zanim podejmie pan jakąkolwiek decyzję, przed jakąkolwiek formą negocjacji, proszę przyjechać i zobaczyć ludzi, cywilów, żołnierzy, szpitale, kościoły, dzieci, ranne lub martwe. Proszę przyjechać, zobaczyć, a potem ruszajmy z planem zakończenia wojny” — powiedział Zełenski. Krótco po tym wywiadzie Trump zapowiedział, że będzie się starał o to, aby stacja CBS utraciła koncesję.

Opr. A.K. na podst. PAP, mat.pras., inf.wł., Truth Social, BNS, KE

W Kolonii Wileńskiej upamiętniono Tadeusza Konwickiego

Justyna Giedrojc

13 kwietnia z inicjatywy społeczności Kolonii Wileńskiej na domu przy ul. Żemoji (Dolnej) 22 w tej miejscowości została odsłonięta tablica pamiątkowa poświęcona Tadeuszowi Konwickiemu (1926-2015). Doceniono jego działalność jako prozaika, scenarzysty i reżysera.

— Dom, na którym została odsłonięta tablica pamiątkowa, należał do ciotecznych dziadków Konwickiego, Przemysława i Malwiny Blinstrubów. Mieszkał tu od szóstego roku życia, czyli od 1932 r. Przyszedł na świat natomiast w Nowej Wilejce jako jedyny syn Michała Konwickiego (zmarł młodo) i Jadwigi z Kieżuniów. Część dzieciństwa spędził też w Bujwizdach, u innej ciotecznej babki, Heleny Kowalewskiej. Blinstrubów z Kolonii Wileńskiej pisarz uwiecznił w swojej powieści pt. „Dziura w niebie” (1959), występują oni tu pod nieco zmienionym nazwiskiem — Linstrubowie. Są opiekunami głównego bohatera, Polka Krywki, który ma pewne cechy samego autora — opowiada w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” dr Irena Fedorowicz z Centrum Polonistycznego Uniwersytetu Wileńskiego.

DWIE PASJE

Z Kolonii Wileńskiej Konwicki jeździł pociągami do Wilna, gdzie w latach 1938-1939 uczęszczał do Gimnazjum im. Króla Zygmunta Augusta.

— Tego samego, które ukończył Czesław Miłosz. Po wybuchu wojny pracował na kolei oraz w szpitalu w Nowej Wilejce jako pomocnik elektryka. Kontynuował naukę na tajnych kompletach, był harcerzem Szarych Szeregów. Zdał maturę konspiracyjną w 1944, w tym samym roku został żołnierzem Armii Krajowej. Należał do 8. Brygady Osmiańskiej, brał udział w akcji „Burza”. Doświadczenia z tego okresu przedstawił wiele lat później w swoich powieściach „Rojsty” i „Sennik współczesny” — wyjaśnia dr Irena Fedorowicz.

Rozmówczyni zauważa, że Tadeusz Konwicki miał dwie pasje — literaturę

Dom, na którym została odsłonięta tablica pamiątkowa, należał do ciotecznych dziadków Konwickiego, Przemysława i Malwiny Blinstrubów

i film. Został znakomitym powieściopisarzem, publicystą, autorem dzienników, które nazywał „łże-dziennikami”, reżyserem i scenarzystą.

— Jego twórczość, zarówno literacka, jak i filmowa, ma silny związek z doświadczeniami współczesnego mu pokolenia mającego za sobą doświadczenia okupacyjne i wojenne na wschodnich terenach dawnej RP, poszukującego swego miejsca w nowej, powojennej rzeczywistości. Konwicki opuścił Wileńszczyznę w 1945 r. na fałszywych dokumentach. Mieszkał krótko w Gliwicach, później w Krakowie, gdzie studiował polonistykę. Studia kontynuował na Uniwersytecie Warszawskim, ale ich nie ukończył — mówi dr Irena Fedorowicz.

Konwicki debiutował jako reportażysta w 1946 r. od tego roku pracował w tygodniku „Odrodzenie”. W 1949 r. ożenił się z Danutą Lenicą, artystką plastykiem, ilustratorką książek dla dzieci. Debiutancka powieść Konwickiego to „Przy budowie” (1950) w duchu socrealistycznym i odtąd był kojarzony jako twórca z pokolenia tzw. pryszczatych. W duchu socrealistycznym tworzył do końca lat 50. W 1958 r. zadebiutował jako reżyser filmu „Ostatni dzień lata”. W latach 70. powstały jego ważne powieści polityczne „Kompleks polski” i „Mała Apokalipsa”, gdzie przedstawił obraz Warszawy i Polski z epoki upa-

dającego systemu komunistycznego. Pierwszy „łże-dziennik” Konwickiego to „Kalendarz i klepsydra” (1976), z którego cenzura wycięła wiele fragmentów dotyczących polityki ówczesnego rządu PRL (o wydarzeniach z marca 1968, z grudnia 1970).

WIZYTA W WILNIE

— W 1956 r. Konwicki po raz pierwszy, po 11-letniej przerwie, odwiedził Wilno. Na kolejną wizytę w mieście młodości musiał czekać aż do 1988 r., kiedy znalazł się tu jako reżyser filmu „Lawa. Opowieść o »Dziadach« A. Mickiewicza”. Odnalazł wtedy dom przy ul. Letniej w Nowej Wilejce, gdzie upłynęło jego wczesne dzieciństwo, oraz drugi dom w Kolonii Wileńskiej — kontynuuje rozmówczyni.

Zdaniem dr Ireny Fedorowicz, Wilno i Wileńszczyzna, „drobnoszlachecka i ziemiańska”, były bardzo ważne w twórczości Konwickiego, były one dla niego punktem odniesienia.

— W jednym z wywiadów pisarz przyznał się, że wcześniej zrozumiał potrzebę posiadania takiego punktu odniesienia, rodowodu, korzeni. Dlatego często, szczególnie w „łże-dziennikach” i wywiadach, podkreślał swoją „litewską” tożsamość: nazywał siebie „chytrem” albo „podejrzliwym”, „Litwinem”.

8.>>

Prawdopodobnie „silne litewskie geny” pomogły mu zmierzyć się arcydziełem — podjąć się ekranizacji powieści Czesława Miłosza „Dolina Issy” (1981). Tak jak noblista uważał, że Litwa jest krainą niezwykłą. Miłosz nazywał ją „ziemią mitów i poezji”, natomiast Konwicki — „ziemią proroków i guślarzy”, a także dziwaków. Przede wszystkim Konwicki jednak czuł się wlnianinem — podkreśla literaturoznawczyni.

W jednym z wywiadów pisarz powiedział: „Wilno zawsze istniało w tym, co pisałem: pejzażu, klimacie, w duchu i w pewnych obyczajach charakterologicznych”. Swoją stosunek do stron rodzinnych pisarz przekazał też swoim córkom, Marii i Annie.

— Maria jest popularyzatorką wiedzy o ojcu, kilkakrotnie przyjeżdżała do Wilna. Po raz ostatni była tu w lutym 2020 r., gdy podczas Targów Książki odbyła się prezentacja litewskiego przekładu książki Konwickiego „Kronika wypadków miłosnych” z 1974 r., chyba najważniejszej jego książki, a na pewno najbardziej znanej, dzięki ekranizacji w reżyserii Andrzeja Wajdy z 1986 r. Konwicki wystąpił w tym filmie jako Nieznajomy (Witek, Witold w przyszłości). Ta książka wchodzi w skład cyklu powieści Konwickiego poświęconych światu młodości pisarza, wcześniejsze utwory z tego cyklu to „Dziura w niebie” (1959) i „Zwierzoczekoupiór” (1969) — zaznacza dr Irena Fedorowicz.

„Kronika wypadków miłosnych” to niezwykła opowieść o romantycznej miłości maturzystów z 1939 r., Aliny z „willowej” Górnej Kolonii, córki lekarza wojskowego pułkownika Nałęcz, i Witka, półsieroty pochodzącego z rodziny inteligenckiej, mieszkającej w „gorszej” Dolnej Kolonii. Rodzice Witka, Jadwiga i Michał, mają te same imiona, co rodzice Konwickiego. Nazwisko panieńskie matki Kiezuń — nosi jeden z sąsiadów Witka, naczelnik poczty. Akcja powieści toczy się w arkiadyjskiej scenerii — w dolinie rzeki Wilenki.

— W powieści dominuje wątek miłosny, ale występują też inne, takie jak np. stosunki narodowościowe i społeczne na Wileńszczyźnie w przededniu II wojny światowej. Przyjaciółmi Witka są lokalni Rosjanie, Niemcy, wspomniani są też Żydzi i Tatarzy. Bohaterowie używają lokalnej polszczyzny, swojskiej dla ucha mieszkańców Wileńszczyzny, np.

„Gdzie się cały dzień badziasz” — pyta matka Witka. Kuzyn Aliny, Sylwek, student USB, musi się ukrywać u krewnych po tym, gdy wychodzi na jaw, że zakochał się w Żydówce, swojej uczennicy, której udzielał korepetycji — opowiada rozmówczyni.

Inna ważna powieść Konwickiego o Wileńszczyźnie to „Bohiń” — fikcyjna historia babki autora, Heleny Konwickiej, osadzona w drugiej połowie XIX w. Akcja toczy się w okolicach Bujwidz, które Konwicki znał dobrze z okresu dzieciństwa.

KSIĄŻKI PRZEPEŁNIONE WILNEM

Dr Irena Fedorowicz zauważa, że najczęściej tłumaczonymi powieściami Konwickiego są „Sennik współczesny” i „Mała apokalipsa”, a spośród quasi-dzienników: „Kalendarz i klepsydra”, „Wschody i zachody księżycy” oraz „Nowy Świat i okolice”. To z tej ostatniej książki pochodzi cytat: „Wszystkie moje książki są przepełnione Wilnem, [...] w kółko i stale piszę o Wilnie, [...] właściwie piszę całe życie jedną i tę samą książkę. [...] Kolonia Wileńska, Górna i Dolna, mój własny osobisty kosmos, z którego już się nigdy nie wydostałem i nigdy nie wydobędę”.

— Tadeusz Konwicki jest patronem gimnazjum polskiego w Bujwidzach, ulicy w Grzegorzewie w rejonie wileńskim. Należy się cieszyć, że dzięki tablicy pamiątkowej w Kolonii Wileńskiej „osobisty kosmos” znakomitego pisarza i reżysera stanie się bliższy nie tyl-

ko tym czytelnikom, którzy doskonale znają jego twórczość, ale też tym, którzy być może dopiero teraz odkrywają ją dla siebie — dodaje dr Irena Fedorowicz.

— Tablicę upamiętniającą Tadeusza Konwickiego umieściliśmy z okazji 100. rocznicy urodzin i 10. rocznicy jego śmierci. Pragniemy nie tylko upamiętnić te ważne daty, ale też zwrócić uwagę na twórczość pisarza oraz zachęcić do poznania wielokulturowych i wielojęzycznych wątków historycznych i kulturalnych, które ciasno przeplatają się ze sobą w Wilnie, do zastanowienia się nad tym, co łączy nas wszystkich, niezależnie od narodowości. Mamy nadzieję, że niedługo zawita do nas Maria Konwicka, córka pisarza, która mieszka w Warszawie. Nawiązaliśmy z nią kontakt i zaprosiliśmy na uroczystość, ale, niestety, nie mogła teraz przyjechać — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Dalia Ivanauskaitė-Sabalė, przewodnicząca Wspólnoty Mieszkańców Kolonii Wileńskiej.

Zauważa, że jest to już kolejna inicjatywa społeczności Kolonii Wileńskiej w celu upamiętnienia wybitnych mieszkańców. W 2008 r. powstała tu ulica Zofii Gulewicz (1915-1998)

— wieloletniej choreograf zespołu „Wilia”. Nieco później odsłonięto także tablicę pamiątkową poświęconą zasłużonej mieszkance tego malowniczego zakątka Wilna.

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

Podczas uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej był także obecny chargé d'affaires Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej Grzegorz Marek Poznański

Co drugi poborowy uchyla się od służby. Dlaczego i co za to grozi?

Honorata Adamowicz

Główne przyczyny dotyczą problemów psychicznych, ale niektórzy bez uzasadnionej przyczyny uchylają się od obowiązku. W ubiegłym roku za uchylanie się od służby wojskowej nałożono 10 288 kar administracyjnych na kwotę 859 675 euro. 315 poborowych zostało postawionych w stan oskarżenia.

„Za niedopełnienie obowiązku poboru grozi grzywna w wysokości od 60 do 210 euro, za niezgłoszenie się do odbycia obowiązkowej służby wojskowej grozi grzywna w wysokości od 280 do 450 euro, a uchylanie się od poboru może być ścigane karnie i skutkować grzywną, aresztem lub pozbawieniem wolności na okres do trzech lat. Przypominamy również, że zgodnie z nowym Kodeksem wykroczeń administracyjnych odpowiedzialność administracyjna może zostać nałożona pod nieobecność danej osoby. Zaś zapłata grzywny nie zwalnia danej osoby z poboru wojskowego” — poinformowano „Kurier Wileński” w Departamencie Komunikacji Strategicznej Litewskich Sił Zbrojnych.

„SŁUŻBA MUSI BYĆ BARDZIEJ ATRAKCYJNA DLA MŁODZIEŻY”

Szef sejmowego Komitetu Ochrony Kraju i Bezpieczeństwa, Giedrimas Jeglinskas, w rozmowie z „Kuriere Wileńskim” powiedział, że sama służba wojskowa musi być bardziej atrakcyjna dla młodych ludzi. Jak dodał, nie zapewnia ona takiego przygotowania, aby młodzi ludzie chcieli wstąpić do wojska.

— Myślę, że mamy tu do czynienia z problemem systemowym. Widzimy, że nie ma świadomości w społeczeństwie, w rodzinach, w szkołach, że obowiązkowa służba wojskowa jest obowiązkowa. Oznacza to, że po ukończeniu szkoły średniej młody człowiek musi wiedzieć i być przygotowany na to, że następny rok, a w przyszłości

Według danych wojska litewskiego każdego roku ponad 50 proc. kandydatów do odbycia obowiązkowej służby wojskowej nie nadaje się do niej.

może nawet dwa lata, będzie musiał spędzić w wojsku. A kiedy już zdobędzie wszystkie umiejętności podczas obowiązkowej służby wojskowej, pójdzie dalej. W wojsku można nauczyć się nie tylko tego, jak bronić swojego kraju, ale także innych umiejętności życiowych. Po wojsku młody człowiek wychodzi bardziej pewny siebie, bardziej świadomy tego, czego chce, a następnie może podjąć dalsze studia, czy rozpocząć pracę, ponieważ on już oddał swój obowiązek. Konieczne jest rozpoczęcie edukacji społeczeństwa — twierdzi nasz rozmówca.

MECHANIZMY KARANIA

Giedrimas Jeglinskas zaznaczył, że istnieją mechanizmy karania tych, którzy bez uzasadnionej przyczyny uchylają się od służby. Jak mówi, są młodzi ludzie, którzy z medycznego punktu widzenia się nie nadają, ale w rzeczywistości wielu unika wojska bez powodu. Według rozmówcy kary finansowe, które już istnieją powinny pozostać, ale powinny pojawić się nowe. Jako

przykład podał propozycję jednego z członków komisji, który zaproponował, że jeśli młody człowiek nie pójdzie do obowiązkowej służby, ponieważ ma problemy psychologiczne, to nie powinien otrzymać prawa jazdy. Według rozmówcy, powinny istnieć pewne ograniczenia w tym zakresie.

— Jest to po prostu kwestia zapewnienia zachęt motywacyjnych. Można na przykład zaoferować, że po odbyciu służby młoda osoba będzie miała opłacone studia wyższe i otrzyma w przyszłości jakąś premię. Jest to problem, który bezwzględnie należy rozwiązać. Najważniejszą rzeczą jest to, że samo społeczeństwo musi zdać sobie sprawę, że każdy młody człowiek musi wiedzieć, że po ukończeniu szkoły będzie musiał spędzić rok lub dwa w służbie ojczyźnie. A służba ta będzie na takim poziomie, że nie będą chcieli z niej zrezygnować i że zdobędą umiejętności, które przydadzą im się w przyszłości — podkreśla Jeglinskas. ■

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

Każdy młody człowiek musi wiedzieć, że po ukończeniu szkoły będzie musiał spędzić rok lub dwa w służbie ojczyźnie. A służba ta będzie na takim poziomie, że nie będą chcieli z niej zrezygnować — podkreśla Giedrimas Jeglinskas **Fot. M. P.**

Wspomnienia o śp. Romanie Śmigielskim (1951-2024), działaczu niepodległościowym, tłumaczu, dziennikarzu

Leszek Wątróbski

Romka poznałem w Szczecinie we wrześniu 2002 r. w czasie I Międzynarodowej Konferencji Polonijnej organizowanej przez Uniwersytet Szczeciński. Roman reprezentował wówczas, jako prezes, Federację Organizacji Polskich i Polsko-Duńskich w Danii „Polonia”. Potem spotykałem się z nim wielokrotnie, kilka razy w roku, na kolejnych konferencjach polonijnych w Szczecinie oraz prywatnie, kiedy tylko pojawiał się w Szczecinie, skąd pochodziła jego żona Urszula.

Przeprowadzałem z nim liczne wywiady dla czasopism krajowych i polonijnych oraz publikowałem w jego duńskim kwartalniku „Informator Polonijny”. Uczestniczyłem wreszcie w jego szczecińskim pogrzebie 3 lutego br. na Cmentarzu Centralnym.

WSPOMNIENIA ŻONY

Tak wspomina go żona, Urszula Śmigielska:

„Urodził się w Bydgoszczy w roku 1951. Potem rodzice, z powodu zmiany pracy, przeprowadzili się do Warszawy, gdzie spędził dzieciństwo, a następnie do Opolu. Tam mieszkał do roku 1971, kiedy to wyemigrował do Danii. W Opolu ukończył technikum ekonomiczne i studiował polonistykę na Uniwersytecie Opolskim. W Kopenhadze próbował kontynuować studia na tamtejszym uniwersytecie. Wtedy to nawiązał ciekawe kontakty z duńską Polonią. Chciał zostać reżyserem, ale musiał podjąć pracę w firmie transportowej w charakterze księgowego. W latach 80. zaczął działać w duńskiej Stot Solidarności. Ukończył także studia na Merkonom Ekonomi (odpowiednik Wyższej Szkoły Handlowej) i podjął pracę w Register Revision w gabinecie szefa, gdzie pełnił również funkcję pełnomocnika do spraw krajów bałtyckich. W tym czasie zdał również na specjalnym kursie egzamin z języka duńskiego i otrzymał tytuł dyplomowanego tłumacza (odpo-

■ Śp. Roman Śmigielski (1951-2024)

wiednik polskiego tłumacza przysięgłego). Pracował społecznie w sądzie jako ławnik i tłumacz. Roman miał duże zdolności językowe.

Poznaliśmy się w Szczecinie, byliśmy sąsiadami. Pracował wówczas jako dyrektor ekonomiczny dla szwedzkiej firmy, która uruchomiła kilka tartaków dla Ikei. Wierzył ludziom i dużo im pomagał. Jako mąż był czuły i opiekował się mną, kiedy chorowałam. Roman rozchorował się na serce w roku 2008. Później pojawiła się cukrzyca i łuszczyca (psoriasis). Długie ich leczenie nie dawało rezultatów. Przy kolejnych badaniach kontrolnych znaleziono guza w prawym płucu... Ostatni pobyt w szpitalu w Roskilde skończył się tragicznie. Roman się poddał i odszedł 23 grudnia 2024 r. o 5.20 w moich ramionach. Żegnając Romana w Danii, w czasie nabożeństwa żałobnego 18 stycznia 2025 r., powiedziałam tylko tyle: Roman był serdecznym człowiekiem, z wielkim poczuciem humoru i otwartością, troskliwością i wyrozumieniem dla wszystkich, których spotykał na swojej drodze życiowej. Interesował się całym światem, a w szczególności najbliższymi mu krajami: Polską i Danią. Polską, bo to jego i nasz kraj. Danią, bo go przyjęła

i zastąpiła ojczyznę na 52 lata. Dziś wraca do Polski w zmienionej formie — w urnie, w której są jego prochy, które spoczną w moim rodzinnym grobie. Dziękuję wszystkim i każdemu z osobna za uczestnictwo w pożegnaniu Romana na ziemi duńskiej...”

BEZCENNA POMOC

O śp. Romanie Śmigielski rozmawiałem też z Aleksandrem Zającem z Berlina — skarbnikiem Rady Polonii Świata i wieloletnim przewodniczącym Zrzeszenia Federalnego Polskiej Rady w Niemczech, z którym przez lata współpracował w ramach Światowego Porozumienia Organizacji Wspierających „Solidarność” (CSSO).

— Roman reprezentował w Porozumieniu „Stot Solidarność” z Kopenhagi. My — Arbeitsgruppe „Solidarność” Eschweiler-Aachen, której początki sięgają sierpnia roku 1982, kiedy nawiązano kontakty z Biurem „Solidarności” w Bremie i Arbeitsgruppe „Solidarność” w Berlinie Zach. Nasza działalność koncentrowała się wtedy głównie na zbiorce i wysyłce lekarstw oraz pomocy humanitarnej, wysyłce paczek dla osób internowanych i ich rodzin. Potem połączyliśmy nasze siły, współpracując w przekazywaniu pomocy dla podziemnej Solidarności, koordynując nasze wspólne wysiłki w strukturze Światowego Porozumienia Organizacji Wspierających „Solidarność” — wspomina Aleksander Zajac.

Jedno z kolejnych ich europejskich spotkań CSSO zorganizowano właśnie w Akwizgranie, w którym uczestniczył także Roman.

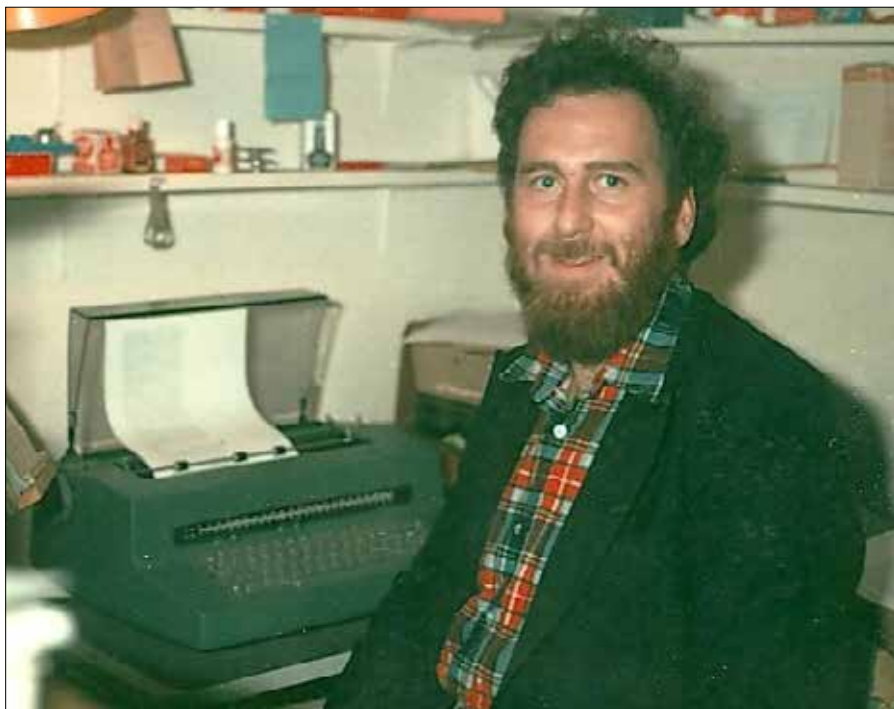
— W tym okresie dostaliśmy od Niemców offset dużych rozmiarów. Niestety nie mieliśmy praktycznie żadnych możliwości „przeszmuglowania” go do Polski. Skorzystaliśmy wówczas z kontaktu z Romkiem i z Niemiec przez Kopenhagę wysłaliśmy go do Lundu w Szwecji, gdzie dalej został przemycony do Polski, nieoficjalnie jakimś statkiem. Romek był wówczas naszą skrzynką kontaktową.

11.>>

Potem, już za wolnej Polski, spotykałem Romka w Europejskiej Radzie Wspólnot Polonijnych, która przekształciła się w Europejską Unię Wspólnot Polonijnych. Tam pracowaliśmy przez lata razem, będąc członkami sekretariatu. Roman był wówczas sekretarzem generalnym EUWP. Wtedy poznaliśmy się jeszcze lepiej. I na kolejnym, III Zjeździe Polonii i Polaków z Zagranicy, poświęconym m.in. pomocy dla Polski, przygotowaliśmy wystawę o światowym ruchu wspierającym Solidarność prezentowaną w Senacie i Sejmie RP (2007). Wystawę prezentowaliśmy także na kolejnym Zjeździe przed Domem Polonii w Warszawie (2012) oraz w Centrum „Solidarności” w Gdańsku, które przekształcono później w Europejskie Centrum „Solidarności”. Wśród zwiedzających tę wystawę była m.in. delegacja duńskiej NIK, która na jednym z prezentowanych tam zdjęć rozpoznała swego kolegę Romana Śmigielskiego, ówczesnego pracownika duńskiej NIK. To był taki symboliczny akcent gdańskiej wystawy, gdzie jego bliscy współpracownicy rozpoznali w nim bohaterskiego kolegę walczącego z komuną o przywrócenie Solidarności. Byli z tego faktu bardzo dumni. Współpracowaliśmy z Romkiem, przez długie lata, w wielu strukturach polonijnych. Romek dużo dobrego wносił do naszej polonijnej pracy. Tak było np. przed III i IV zjazdem, kiedy mieliśmy dwa duże panele nt. współpracy Polski z Polonią. To właśnie on przygotowywał wszystkie referaty wprowadzające. I był zazwyczaj bardzo krytyczny, bo Polska z nami słabo współpracowała. Chcieliśmy i próbowaliśmy coś w tym temacie pozytywnie zmienić, ale to wszystko kończyło się na dyskusji i nie było żadnych większych przełożeń. Tak jest niestety i obecnie... Byliśmy z Romkiem „zakumpłowani”, bo znaliśmy się z dawnych czasów, z poprzedniej działalności wspierania polskiego podziemia solidarnościowego — opowiada Aleksander Zajac.

Jak mówi, mieli ze sobą naprawdę dobre relacje.

— Spotykaliśmy się kilka razy do roku na krótko. Pamiętam np. nasze spotkania na Uniwersytecie Szczecińskim na Międzynarodowych Kon-

■ W kopenhaskim biurze w Danii (lata 80. XX wieku) Fot. archiwum pryw.

ferencjach Polonijnych. Wtedy Europejska Unia Wspólnot Polonijnych miała podpisaną umowę o współpracy ze szczecińskim Ośrodkiem Studiów i Badań Polonijnych. Od-

wiedziałem jeszcze Romka na wsi pod Szczecinem, trzy lata temu, kiedy był przewodniczącym Komisji Rewizyjnej Polonii Świata.

13.>>

Działalność polonijna

W latach osiemdziesiątych Roman Śmigielski był członkiem Polskiego Stowarzyszenia „Ognisko” — rzecznikiem prasowym Rady Polonii Duńskiej oraz redaktorem naczelnym biuletynu „Ognisko”. W latach dziewięćdziesiątych był delegatem Rady Polonii Duńskiej na Forum Migrantów Unii Europejskiej. Był jednym z inicjatorów zjednoczenia Polonii duńskiej w jedną organizację. Na zjeździe założycielskim Federacji Organizacji Polskich i Polsko-Duńskich w Danii „Polonia” w 1999 r. został wybrany przewodniczącym tej organizacji. Funkcję tę sprawował przez 10 lat.

W 2009 r. Zjazd Federacji nadał mu tytuł honorowego przewodniczącego Federacji „Polonia”. W 2000 r. wybrany na sekretarza regionalnego Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych (EUWP), a w 2003 r. na sekretarza generalnego tej organizacji. Członek prezydium II Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy w 2001 oraz główny referent w Komisji Współpracy z Polonią na III Zjeździe Polonii i Polaków z Zagranicy we wrześniu 2007. Z ramienia EUWP był jurorem w konkursach dla dzieci i młodzieży polonijnej „Wspomnienie Solidarności w mojej rodzinie” oraz „Być Polakiem”.

Autor licznych artykułów w czasopismach duńskich, polskich i polonijnych, m.in.: „Politiken”, „Aktuelt”, „Information”, „Studenteravisen”, „Polen Nyt”, „Merkonom Nyt”, „Pogląd”, „Obraz”, „Forum Polonijne”, „Tydzień Polski”, „Polonia Węgierska”, „Gazeta Petersburska”, „Ognisko”, „Informator Polski”, „Wspólnota Polska”, „Znad Wilii. Konsultant duńskiego filmu dokumentalnego „Solidarność — nadzieja z Gdańska”, wydawca i redaktor naczelnny kopenhaskiego kwartalnika „Informator Polski” oraz założyciel i wydawca polskiej telewizji internetowej w Danii Polowizja.dk.

Odnaczenia: Srebrny Krzyż Zasługi — 1995; Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej — 1999 i Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej — 2011

12.>>

Przygotowywałem sprawozdanie finansowe, nad którym pracowałem razem z nim. Roman, jako pracownik duńskiego NIK, wnosił cenne uwagi w nasze sprawozdanie. Jego pomoc okazała się bezcenna — reasumuje Zajęc.

ŚP. ROMAN ŚMIGIELSKI

Studiował polonistykę na Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu. W 1971 r. wyemigrował do Danii. Ukończył Rachunkowość i Informatykę w Wyższej Szkole Handlowej w Kopenhadze. W 1990 r. zdał państwowy egzamin na tłumacza języka duńskiego. Pracował jako księgowy w firmie Schenker & Co, jako główny księgowy w firmie Adams Transport Co. od 1984 r. zatrudniony jako główny kontroler w Rigsrevisionen (duńska Najwyższa Izba Kontroli).

Przyczynił się do nawiązania owocnej współpracy między Rigsrevisionen a polską Najwyższą Izbą Kontroli. Był członkiem zespołu duńskich ekspertów, którzy w 2006 r. przeprowadzili przegląd partnerski NIK. W latach 1993-1994 pracował jako dyrektor ds. finansowych w firmie IKEA Poland Ltd. (Szczecin).

W latach siedemdziesiątych był działaczem Komitetu Rozpowszechniania Polskiej Literatury Emigra-

XV-lecie EUWP (Berlin 2006): Helena Miziniak (1939-2023), Roman Śmigiel-ski i Aleksander Zajęc **Fot. Leszek Wątróbski**

cyjnej i Komitetu Poparcia Opozycji Demokratycznej w Polsce. Od 1982 r. kierował biurem Komitetu Poparcia Solidarności „Støt Solidarnost” w Kopenhadze; był członkiem grupy koordynacyjnej komitetu i delegatem komitetu do CSSO (Conference of Solidarity Support Organizations).

Uczestniczył w zjazdach CSSO w Lund, Londynie, Paryżu, Akwizgranie i Berlinie. Koordynował akcję adopcji polskich więźniów politycznych przez Duńczyków. Był redaktorem naczelnym duńskojęzycznego biuletynu „Polen Nyt” zawierającego głównie tłumaczenia tekstów z polskiej prasy podziemnej. Był też członkiem następujących organizacji: „Solidar-

ni z Polską” (komitet zajmujący się zbórką i wysyłką do Polski żywności oraz sprzętu i wyposażenia szpitali, domów dziecka itp.) oraz Polish/Danish Business Promotion Club, którego celem było rozwijanie współpracy gospodarczej między Danią a Polską. ■

Zarząd Krajowy
i pracownicy Stowarzyszenia
„Wspólnota Polska”
składają **rodzinie, przyjaciółom
i polskiej społeczności** w Danii
najszczerze kondolencje.

Roman pozostanie na zawsze
w naszej Pamięci.

■ Pogrzeb w Szczecinie (3 marca 2025) **Fot. Leszek Wątróbski**

Czy Litwa jest gotowa na wojnę?

Mimo trwającej trzy lata krwawej wojny w pobliskiej Ukrainie, 7 z 10 mieszkańców Litwy nie jest przygotowanych do sytuacji ekstremalnej.

Antoni Radczenko

Dariusza Litwinowicza, członka Związku Strzelców Litewskich, nie dziwi taka sytuacja, ponieważ generalnie mieszkańcy naszego kraju nie są gotowi do ewentualnej wojny.

„Żadne państwo nie jest odporne na wszystkie rodzaje nieszczęść. Najczęściej z powodu tych nieszczęść cierpią mieszkańcy. W takich przypadkach potrzebują pomocy instytucji państwowych oraz społeczeństwa. Jeśli zawczasu zapoznać się z praktycznymi radami, co trzeba wówczas robić samemu oraz jak pomóc osobie znajdującej się obok i jeśli je zastosujecie, to przejście przez te nieszczęścia będzie o wiele lżejsze” — piszą autorzy broszury „Co musimy wiedzieć o przygotowaniu się do sytuacji ekstremalnych i wojny: poważne rady na wesoło” wydanej przez Ministerstwo Ochrony Kraju w roku 2022.

Z liczącej kilkadziesiąt stron książeczki można się dowiedzieć, co robić w sytuacji, kiedy ogłoszono mobilizację, jak ewakuować się z terenów objętych działaniami wojennymi i co robić, kiedy twoją miejscowość zajęli żołnierze wrogiego państwa. „Nie nawiązujcie kontaktów z administracją okupacyjną, nie wykonujcie zarządzeń okupantów i kolaborantów, nie uczestniczcie w organizowanych przez nich zebraniach oraz wiecach, nie dzielcie się z nimi informacją” — czytamy w publikacji.

DZIAŁANIA LITWY

Od okupacji Krymu i rozpętaniu wojny na wschodzie Ukrainy przez Rosję, Litwa z każdym rokiem coraz więcej uwagi poświęca bezpieczeństwu kraju. To widać na podstawie przywróconego poboru do wojska lub zwiększenia finansowania na obronę. Instytucje państwowe prowadzą też kam-

Wśród członków Związku Strzelców jest dużo osób nieprzygotowanych, ale one chcą się przeszkolić — mówi Dariusz Litwinowicz. Fot. Marian Paluszkiewicz

panię informacyjną, co zwykły mieszkaniec powinien robić w razie wybuchu ewentualnej wojny.

Mimo napiętej sytuacji w regionie i toczącej się od trzech lat wojny w Ukrainie 7 z 10 mieszkańców Litwy nie wie, jak zachować się w sytuacji ekstremalnej. Tak wynika z badań opinii publicznej przeprowadzonych przez spółkę Baltijos tyrimai w marcu bieżącego roku. 70 proc. ankietyowanych oświadczyło, że nie jest przygotowane na ekstremalną sytuację. 21 proc. badanych oświadczyło, że wie, co robić w takiej sytuacji. Natomiast 9 proc. nie miało wyrobionego zdania.

POTRZEBA DWÓCH MIESIĘCY NA PEŁNE PRZESZKOLENIE

— Nie dziwi mnie wynik badania. Przed 10 laty zapisałem się do Związku Strzelców nie dlatego, że miałem dwie lewe ręce tylko dlatego, że zdawałem sobie sprawę, iż umiem zbyt mało. Mimo tego, że potrafiłem zbudować dom, rozpałcić ognisko, przyrządzić jedzenie

oraz hodowałem kozy i króliki, uważałem, że nie jestem przygotowany. Od 8 lat jestem instruktorem, czyli zajmuję się szkoleniem innych. Szkolę strzelców, ale też uczestniczę w szkoleniach osób cywilnych. Z perspektywy tych lat mogę powiedzieć, że wśród członków Związku Strzelców jest bardzo dużo osób nieprzygotowanych, ale oni chcą się przeszkolić i to robią — oświadczył „Kurierowi Wileńskiemu” Dariusz Litwinowicz, dowódca Kompanii im. Tadeusza Kościuszki Związku Strzelców Litewskich.

Z badania wynika, że bardziej przygotowani na ewentualne niebezpieczeństwo są osoby w grupie wiekowej od 30 do 49 lat, które mieszkają w dużych miastach oraz otrzymujące większe wynagrodzenie. Najmniej przygotowani są mieszkańcy mniejszych miejscowości, emeryci oraz bezrobotni.

— Moim zdaniem Litwa nie jest przygotowana. Jeśli dojdzie do wojny, to wówczas dla mieszkańców będzie to duży szok.

14.>>

Wierzę, że w sytuacji ekstremalnej ludzie wykrystalizują się i szybko się przeszkolą, chociaż to będzie bardzo bolesne i będzie dużo krwi. We wszystkich podręcznikach wojskowych pisze się praktycznie to samo, że w trakcie działań wojennych ludzie potrzebują dwóch miesięcy na pełne przeszkolenie. Ten, kto nie zginął w ciągu tych dwóch miesięcy, dożywa do końca wojny — podkreślił Dariusz Litwinowicz.

LATARKA, APTECZKA, PROWIANT

Co prawda z innego sondażu, przeprowadzonego przez agencję Spinter tyrimai na zlecenie resortu spraw wewnętrznych, wyłania się trochę inny obraz. Z tego badania wynika, że w ciągu pięciu lat wzrosła liczba osób, z 48 proc. do 52, która wie, jak zachować się w sytuacji ekstremalnej. 90 proc. badanych odpowiedziało, że otrzymuje SMS-y z alarmami. Kolejne 53 proc. mają zapasy jedzenia na 72 godziny, natomiast 36 proc. wie, gdzie znajduje się najbliższy schron. Co prawda mniej bezpiecznie czują się emeryci, mieszkańcy mniejszych miejscowości oraz osoby z niskimi wynagrodzeniami.

W komunikacie prasowym ministerstwa podaje się, że mieszkańcy

Litwy są bardziej przygotowani na ekstremalną sytuację niż w innych krajach unijnych. MSW opierając się na badania Eurobarometru z 2024 r. poinformowało, że 66 proc. mieszkańców Litwy ma pod ręką latarkę lub świecę. Średnia unijna wynosi 47 proc. 54 proc. mieszkańców Litwy posiada też apteczkę, natomiast w Unii Europejskiej średnia wynosi tylko 36 proc.

Przewodniczący Sejmu Saulius Skvernelis zapytany przez dziennikarzy, jak ocenia wynik przeprowadzonych badań społecznych, oświadczył, że mieszkańcy Litwy mają wszelkie możliwości do bycia przygotowanym. „Problem tkwi w nas wszystkich. Dopóki myślimy, że niebezpieczeństwo jest gdzieś daleko, chociaż ono jest jak najbardziej realne, to zawsze tak jest. Widocznie też zależy od sytuacji: kiedy staje się bardziej napięta, to wszyscy sięgają po lekturę, gdzie są rekomendacje i szykują odpowiednią walizkę. Mija pewien czas i to się zapomina” — skomentował polityk, dodając, że jego rodzina jest przygotowana do spotkania się z ekstremalną sytuacją. ■

TVP
WILNO

7 z 10 mieszkańców Litwy nie wie, jak zachować się w sytuacji ekstremalnej

Fot. Vaidotas Okulič-Kazarinas

Po sowieckich blaszakach zostaną tylko wspomnienia

Prawie wszystkie metalowe garaże w stolicy zostały usunięte, poinformował w czwartek 11 kwietnia samorząd miasta Wilna.

Większość tymczasowych garaży metalowych z terenów publicznych stołeczny samorząd usunął w ciągu ostatnich kilku lat. Na początku tego roku zakończono usuwanie 187 garaży przy ulicy Vaduvos 30A na terenie dzielnicy Vilkipėdė i 500 garaży przy ulicy S. Batoro 7B (dzielnica Nowa Wilejka). Te tereny są porządkowane, a później okaże się, jak będą zagospodarowane.

„Era blaszanych garaży w Wilnie dobiega końca. Przez lata uwolniliśmy duże obszary gruntów publicznych, które przez długi czas były zaniebane i niedostępne dla mieszkańców. Obszary te wracają do miasta” — powiedział Valdas Benkunskas, mer Wilna.

Na początku ubiegłego roku z ulicy Kernavės w Śnipiszkach usunięto 179 blaszanych garaży, które nielegalnie znajdowały się na gruntach państwowych. Na zwolnionej 63-hektarowej działce państwowej powstanie przedszkole na 280 miejsc.

Od 2020 r. usunięto 98,4 proc. z 9082 metalowych garaży na gruntach publicznych w Wilnie. Obecnie w mieście pozostaje 147 metalowych garaży. Większość z nich znajduje się przy alei Savanorių 245 i ul. Mildos 99. W innych dzielnicach — Antakalnis, Justiniškės, Naujamiesčio, Paneriai, Viršuliškių, Žirmūnai, Žvėrynas — nadal znajduje się 49 pojedynczych garaży.

Garaże metalowe w Wilnie i innych litewskich miastach pochodzą z czasów sowieckich. W tamtym czasie garaże te mogły tymczasowo być stawiane na gruntach publicznych na okres 3-5 lat.

Jednak garaże, które pozostały na gruntach państwowych przez dziesięciolecia, ostatecznie stały się wysypiskami śmieci, zagrażając środowisku i znacznie utrudniając wykorzystanie gruntów publicznych w interesie publicznym.

Opr. J.B. na podst. BNS

Dzień Trzeźwości na Litwie nie jest obchodzony. „Szkoda, bo mamy nad czym zastanowić się”

Honorata Adamowicz

15 kwietnia na całym świecie obchodzony jest Dzień Trzeźwości. Choć problem spożycia alkoholu na Litwie wciąż pozostaje aktualny, w naszym kraju Dzień Trzeźwości nie jest obchodzony. Tymczasem politycy uważają, że taki dzień na Litwie powinien być upamiętniony.

— Dzień Trzeźwości na Litwie nie jest obchodzony. A szkoda. Nasz kraj ma problem z alkoholem i warto byłoby ludziom zastanowić się nad tym przynajmniej na jeden dzień, ile spożywamy alkoholu. Główną ideą tego dnia jest zwrócenie uwagi na to, że pijemy za dużo alkoholu. W 2020 r. zgłosiliśmy poprawkę do Ustawy o dniach pamięci, zgodnie z którą Dzień Trzeźwości miałby być obchodzony 3 czerwca. Dzień ten jest już uznany za dzień upamiętniający i nazywany jest Dniem Sajūdisu, na pamiątkę Litewskiego Ruchu Odbudowy, który doprowadził kraj do odzyskania niepodległości — powiedział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Aurelijus Veryga były minister zdrowia, główny inicjator poprzednich poprawek do ustawy o kontroli alkoholu.

„NIE BĘDĘ PIŁ — WOLĘ WYLAĆ”

Według byłych inicjatorów Dnia Trzeźwości, Aurelijusa Verygi i Antanasa Matulasa, dzień ten powinien być upamiętniać ruch trzeźwości założony przez biskupa Motiejusa Valančiusa w XIX w. Wówczas proponowano, aby Dzień Trzeźwości był obchodzony 3 czerwca, ponieważ tego dnia w 1989 r. w Wilnie w parku na Zakrecie (Kalną parke) odbyła się akcja wylewania do kanalizacji odurzających trunków pod hasłem „Litwo! Nie będę pił — wolę wylać!”.

Przewodniczący Komisji ds. zapobiegania uzależnieniom Saulius Čaplinskis w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” także zaznaczył, że upamiętnienie Dnia Trzeźwości na Litwie jest potrzebne.

— Dzień ten powinien być popularyzowany. Każda taka inicjatywa

prozdrowotna jest pretekstem do rozmowy o jakimś ważnym aspekcie zdrowia, a w tym przypadku jest to bardzo ważny aspekt. Jestem za tym, aby świętować ten dzień w naszym kraju. Idziemy w dobrym kierunku. Wysiłki, które zostały włożone, aby zmniejszyć spożycie alkoholu przynoszą pozytywne wyniki. Choć alkohol spożywa się mniej, to nadal jest to wielki problem — powiedział Saulius Čaplinskis.

W Departamencie Kontroli Narkotyków, Tytoniu i Alkoholu (NTAKD) poinformowano nas, że spożycie alkoholu znacznie spadło w ciągu ostatniej dekady. Choć w 2021 r. spożycie alkoholu w naszym kraju należało do najwyższych, Litwa była również krajem o największym spadku spożycia alkoholu: z 14,7 litra (2011 r.) do 12,1 litra (2021 r.).

Odsetek populacji spożywającej alkohol raz w tygodniu lub częściej spadł z 33,3 proc. (2016 r.) do 23,7 proc. (2021 r.). Odsetek populacji spożywającej alkohol umiarkowanie co tydzień również spadł (9,9 proc. w 2016 r. i 7,1 proc. w 2021 r.). Rozpowszechnienie spożycia alkoholu wśród osób w wieku 11-15 lat na Litwie również spada (52 proc. w 2014 r., 45 proc. w 2018 r. i 42 proc. w 2022 r.).

PRAWIE 3 MLN ZGONÓW ROCZNIE

— Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) spożywanie alkoholu zabija prawie 3 miliony ludzi rocznie. W Europie spożycie alkoholu jest odpowiedzialne za około 2 500 zgonów każdego dnia. Spożywanie alkoholu jest jednym z głównych czynników ryzyka przedwczesnej śmierci na całym świecie, zwłaszcza wśród młodych ludzi. W Europie spożycie alkoholu odpowiada za jeden na cztery zgony wśród osób w wieku 20-24 lat. Picie alkoholu w dużych ilościach jest głównym czynnikiem ryzyka chorób układu krążenia, marskości wątroby i niektórych nowotworów, ale nawet umiarkowane spożycie alkoholu zwiększa długoterminowe ryzyko wystąpienia tych chorób — poinformowano nas.

Według NTAKD, badania pokazują, że konsekwentne i trwałe ograniczenie środków kontroli alkoholu, takich jak dostępność i przystępność cenowa (np. zwiększenie akcyzy na alkohol, skrócenie czasu sprzedaży) na Litwie może pomóc w zmniejszeniu ogólnej umieralności i umieralności z powodu chorób układu krążenia, zwłaszcza wśród mężczyzn. ■

Odsetek osób spożywających alkohol raz w tygodniu lub częściej spadł z 33,3 proc. (2016 r.) do 23,7 proc. (2021 r.). Fot. Marian Paluszkiwicz

Przyznano 2,8 mln euro dla litewskich partii. AWPL-ZChR z podobną kwotą, co wcześniej

Litewska Główna Komisja Wyborcza (VRK) na posiedzeniu 10 kwietnia rozdzieliła 2,75 mln euro subwencji dla partii politycznych za pierwszą połowę 2025 r.

Środki otrzymało łącznie 11 ugrupowań — po raz pierwszy uwzględniono wyniki wyborów parlamentarnych i europejskich z 2024 r. Niektóre partie odpadły, ale pojawił się też nowy gracz.

Aby otrzymać państwową subwencję, należy przekroczyć dwuprocentowy próg w wyborach (nie mylić z progiem 5 proc., aby do Sejmu trafili posłowie z listy krajowej).

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie-Związek Chrześcijańskich Rodzin otrzymała 141 457 tys. euro (porównując z 148 941 tys. euro w drugiej połowie 2024 r.). AWPL-ZChR obecnie w Sejmie ma trzech posłów z okręgów jednomandatuowych. Z kolei na wykazie subwencji pojawił się nowy gracz — Zjednoczenie Narodowe, czyli narodowcy.

W tym półroczu największe wsparcie z budżetu państwa otrzymała Litewska Partia Socjaldemokratyczna (LSDP), która otrzymała 662,7 tys. euro. Drugą co do wielkości kwotę, 612,2 tys. euro, przyznano opozycyjnemu Związkowi Ojczyzny-Litewskim Chrześcijańskim Demokratom (TS-LKD).

NAJWIĘKSI BENEFICJENCI I UKŁAD SIĘ

Obok LSDP i TS-LKD, znaczne kwoty przypadły także pozostałym dużym ugrupowaniom. Litewski Związek Chłopów i Zielonych, będący w opozycji, otrzymał 258,9 tys. euro. Będący w koalicji rządzącej Świt Niemna oraz jego koalicjant, Związek Demokratów „W imię Litwy”, otrzymali odpowiednio 241,8 tys. euro i 241,5 tys. euro.

Na liście beneficjentów znalazł się również opozycyjny Ruch Liberalistów, dla którego VRK przeznaczyła 237 tys. euro.

Wśród ugrupowań z mniejszymi dotacjami znalazła się Partia Wolności (140,5 tys. euro), Partia

Środki rozporządzono na posiedzeniu, które prowadziła Lina Petronienė, przewodnicząca VRK. Fot. VRK, opr.red.

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie-Związek Chrześcijańskich Rodzin otrzymała 141 457 tys. euro (porównując z 148 941 tys. euro w drugiej połowie 2024 r.).

Regionów Litwy (88 tys. euro), Zjednoczenie Narodowe (65,5 tys. euro) oraz Partia „Wolność i Sprawiedliwość” (61,1 tys. euro).

KTO WYPADEŁ Z WYKAZU?

Partia Pracy i Litewska Partia Zielonych w tym półroczu nie otrzymały żadnych środków, chociaż w zeszłym półroczu jeszcze takie środki otrzymywały.

Budżet państwa przeznaczył w tym roku na partie łącznie 5,5 mln euro. Za rozdzielanie środków odpowiada Główna Komisja Wyborcza, która w tym półroczu zdecydowała o tym na posiedzeniu 10 kwietnia. Podczas trwającego niemal dwie godziny posiedzenia rozpatrzono także inne bieżące pytania.

NOWY SPOSÓB KALKULACJI ŚRODKÓW

Zmiana w sposobie przyznawania subwencji polegała na uwzględnieniu wyników ostatnich wyborów parlamentarnych i europejskich. Dotąd podstawą podziału były głosy zdobyte w poprzednich wyborach lokalnych i krajowych. Dodatkowo VRK uwzględniła wyniki wyborów do rad miejskich z 2023 r. W rezultacie subwencje w pierwszym półroczu 2025 odzwierciedlają szerszy przekrój poparcia społecznego dla poszczególnych ugrupowań.

Zgodnie z przepisami, VRK rozdziela środki dwa razy w roku: do 15 kwietnia oraz do 15 listopada. Budżet państwa przeznaczył w całym 2025 r. łącznie 5,5 mln euro na subwencje dla partii politycznych. W pierwszym półroczu stawka za jeden głos oddany na partię, która przekroczyła dwuprocentowy próg poparcia, wynosiła ok. 60 eurocentów.

Opr. A.K. na podst.
VRK, BNS, inf.wł.

Miejski Konkurs Ortograficzny „Dyktando 2025”: wyłoniono laureatów wśród najlepszych

W środę, 9 kwietnia, w murach Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie odbył się finał Miejskiego Konkursu Ortograficznego „Dyktando 2025”. W językowych zmaganiach wzięło udział 45 uczniów klas 5-9 ze stołecznych szkół.

Tradycyjnie organizatorami konkursu są Koło Metodyczne Polonistów Miasta Wilna oraz Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie.

NAJLEPSI Z NAJLEPSZYCH

Do finału trafiają najlepsi z najlepszych — uczniowie wyłonieni w etapach szkolnych. Każda szkoła mogła zgłosić po jednym przedstawicieli w każdej kategorii wiekowej, a te placówki, które w danym poziomie mają trzy lub więcej klas, już po raz drugi miały możliwość wytypowania dwóch uczestników.

Uroczystość otwarcia swoją obecnością zaszczylił Konsul Generalny RP w Wilnie Dariusz Wiśniewski. W krótkim przemówieniu podkreślił, jak ważna jest dbałość o język ojczysty jako pod-

stawowe narzędzie porozumiewania się. Zacytował również słowa filozofa Ludwiga Wittgensteina: „Granice mojego języka są granicami mojego świata”, zwracając uwagę, że znajomość języków otwiera nowe perspektywy. Dodał z uśmiechem, że choć od niedawna przebywa w Wilnie, już rozpoczął naukę języka litewskiego i przekonał się, że jest on równie wymagający jak język polski.

FINAŁ TO OSIĄGNIĘCIE

Dyrektor gimnazjum Walery Jagliński wyraził dumę z faktu współorganizowania konkursu, który promuje kulturę języka i szacunek do słowa pisanego. Zwracając się do uczestników, zaznaczył, że sam udział w finale to już wielkie osiągnięcie — wszyscy finaliści są bowiem mistrzami orto-

grafii w swoich szkołach. Dyrektor wyraził również wdzięczność Ambasadzie RP w Wilnie za objęcie wydarzenia patronatem oraz za ufundowanie atrakcyjnych nagród, tj. rodzinnych gier planszowych, które, jak zaznaczył, „będą cieszyć zwycięzców przez długie lata”.

SATYRY NA POCZĄTEK I WYMAGAJĄCY TEKST

Zanim uczniowie przystąpili do pisania dyktanda, mieli okazję obejrzeć krótkie, humorystyczne przedstawienie pt. „Dum spiro spero” w wykonaniu uczniów klasy 11. Spektakl w reżyserii pani Beaty Kowalewskiej przedstawiał w satyryczny sposób losy współczesnej szkoły, pełnej reform i wyzwania, lecz wciąż tętniącej nadzieją i pasją.

19.>>

■ Finał konkursu odbył się w murach Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie

18.>>

Warto dodać, że ta właśnie grupa uczniów zdobyła Grand Prix w kategorii „Szkolna” podczas finału tegorocznego Kabaretonu „StuDnia 2025”.

Po występie, słowa otuchy i powodzenia skierowała do uczestników przewodnicząca komisji konkursowej, pani Łucja Minowicz, która, nawiązując do wypowiedzi swoich przedmówców, życzyła uczniom wiary we własne możliwości i spokojnej głowy. Następnie uczestnicy udali się do sal, by zmierzyć się z wymagającym tekstem ortograficznym przygotowanym specjalnie na tę okazję.

Wyniki konkursu ortograficznego „Dyktando 2025”

Klasa 5

I miejsce Urszula Kuncewicz (nauczyciel Stanisław Stankiewicz), Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie;

II miejsce Sofia Czujko (nauczyciel Aneta Polakiewicz), Liceum im. Adama Mickiewicza w Wilnie;

III miejsce Kamila Jeżyńska (nauczyciel Jolanta Pacyno), Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie.

Klasa 6

I miejsce Jakub Nowosławski (nauczyciel Halina Gulbinowicz), Szkoła w Łazdynaj;

II miejsce Daniel Limanowski (nauczyciel Bożena Borowska), Liceum im. Adama Mickiewicza w Wilnie;

III miejsce Kornelija Semenaitė (nauczyciel Renata Slavinskienė), Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie.

Klasa 7

I miejsce Ewelina Tylingo (nauczyciel Wiesława Mieszkuniec), Gimnazjum Inżynieryjne im. Joachima Lelewela w Wilnie;

II miejsce Meryam Benamara (nauczyciel Stanisław Stankiewicz), Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie;

III miejsce Emilia Syrnicka (nauczyciel Regina Paszuta), Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie.

Klasa 8

I miejsce Artiom Macijewski (nauczyciel Stanisław Stankiewicz), Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie;

Zanim uczniowie przystąpili do pisania dyktanda, mieli okazję obejrzeć krótkie, humorystyczne przedstawienie pt. „Dum spiro spero” w wykonaniu uczniów klasy 11

II miejsce Emilia Rubelytė (nauczyciel Jolanta Pacyno), Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie;

III miejsce Ewelina Lebediewa (nauczyciel Romuald Naruniec), Progimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie.

Klasa 9 (I)

I miejsce Wiktoria Ilukowicz (nauczyciel Teresa Bielak), Gimnazjum w Grzegorzewie;

II miejsce Lucyna Pietkiewicz (nauczyciel Danuta Szejnicka), Gimnazjum im. Jana Pawła II w Wilnie;

III miejsce Kamila Butkiewicz (nauczyciel Wanda Andruszaniec), Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie. ■

Gratulujemy laureatom konkursu!

Inf. i fot. Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie

Dyrektor gimnazjum Walery Jagliński wyraził dumę z faktu współorganizowania konkursu, który promuje kulturę języka i szacunek do słowa pisanego

Siła głosu i duszy – muzyczna droga artystki z Wileńszczyzny

Zacząło się od parafialnej scholi i fortepianu w szkole muzycznej w Jaszunach. Dziś tworzy muzykę i wciela się w rozmaite postacie na deskach teatru. Rozmowa z Anną Borkowską młodą artystką z Wileńszczyzny, o sile, którą daje muzyka, twórczych poszukiwaniach i o tym, jak z trudnych doświadczeń można wyczarować coś pięknego...

Ewa Zakrzewska: Jak zaczęła się Twoja przygoda z muzyką?

Anna Borkowska: Ta podróż rozpoczęła się podobnie jak u większości osób na Wileńszczyźnie. Wystarczy w wieku sześciu lat dołączyć do scholi parafialnej i już nie ma drogi powrotnej. Choć rodzice podkreślają, że od najmłodszych lat ciągle coś nuciłam, lubiłam tańczyć i prawdopodobieństwo tego, że usiedzę spokojnie na jednym miejscu, było i nadal jest bardzo małe.

Czy pamiętasz pierwsze kroki w tym kierunku?

Bardziej poważnym krokiem na mojej drodze muzycznej była chęć uczęszczania do szkoły muzycznej. Ukończyłam szkołę muzyczną w Jaszunach, gdzie grałam na fortepianie.

Jakie są Twoje marzenia lub cele związane z muzyką na przyszłość?

Każdy muzyk na pewno marzy o tym, by jego idee, pomysły i wewnętrzne konflikty zostały zauważone w jego sztuce. Myślę, że moim głównym celem jest dzielić się tym, co mnie boli i co tak naprawdę uważam za wartościowe. Być może ktoś się z tym utożsami i moja twórczość pomoże mu wytrwać nawet w najbardziej trudnych momentach jego życia.

Jakie są Twoje największe osiągnięcia?

Na dany moment myślę, że najbardziej jestem dumna ze swojej siły. Pomimo wszystko idę do przodu i staram się tym też motywować innych. Tak jest z muzyką, bo jej tworzenie, postawa głosu, ciągle poszukiwania i odkrywania czegoś nowego także potrzebują ogromnej siły wewnętrznej, no i nieskończonej cierpliwości. Teraz pracuję nad swoim debiutowym albumem i mam nadzieję, że tej cierpliwości mi wystarczy.

Teraz pracuję nad swoim debiutowym albumem i mam nadzieję, że tej cierpliwości mi wystarczy – mówi Anna Borkowska

Czy ciągle w tworzeniu muzyki korzystasz z tych samych metod?

W ciągu ostatnich dwóch lat, gdy wstąpiłam do konserwatorium muzycznego, ciągle dowiaduję się czegoś nowego i jeszcze nie do końca zbadanego. Dlatego ciągle się staram wykorzystywać nowe techniki i sposoby na udoskonalenie swego „talentu”. Choć raczej bym to nazwała rzemiosłem.

Czy masz swoje przestrzenie do czerpania natchnienia?

Nie wiem, jak mają inni twórcy, ale moje natchnienie zawsze rodzi się z trudnych doświadczeń, bo tak już jest, że ludzie są skłonni do dramatyzowania i przeżywania negatywnych doświadczeń bardziej, niż tych pozytywnych. Ale czasami jest tak, że inspiracja spada niespodziewanie jak jabłko na głowę. Twórcze osoby powinny mnie zrozumieć.

Jakie są Twoje największe wyzwania w procesie twórczym?

Największym wyzwaniem jest tworzenie muzyki, większym niż pisanie tekstu, bo istnieją miliony utworów i ma się ten strach przed nieświadomym stworzeniem czegoś, co już istnieje.

Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek doświadczyć blokady twórczej? Jak sobie z nią radzisz?

Gdy mam tego rodzaju blokadę, staram się wyruszyć na jakieś nowe przygody, niekoniecznie takie, które są dla mnie korzystne. Po prostu jestem przekonana, że gdy ktoś chce stworzyć coś nowego, to musi to najpierw poczuć i przeżyć.

Jakie momenty w swojej karierze najbardziej zapamiętałaś?

Nie mogę do końca powiedzieć, że moja kariera muzyczna jest tak bardzo obfita w sukcesy, ale doceniam wsparcie i miłe słowa od osób, które widzą we mnie potencjał i z całego serca wspierają.

20.>>

Szczególnie jest mi miło, gdy otrzymuję takie słowa wsparcia od ludzi, którzy się znają na muzyce.

Jakie są Twoje refleksje na temat dzisiejszych tendencji w tekstach piosenek?

Dzisiaj mamy wolność twórczą i jeśli potrafisz uzasadnić, że banan przyklejony taśmą klejącą do ściany jest warty uwagi i tak naprawdę ma sens do istnienia — go ahead (pol. zacznij działać). Ale oczywiście, że każdy wybiera taką muzykę, która odpowiada jego wartościom i stylowi życia. Warto jednak świadomie wybierać to, czego słuchamy, bo muzyka wpływa na nas, choć często w sposób niewidoczny.

Grasz też w spektaklach teatru polskiego w Wilnie i w organizacji Sol Oriens. Czy takie działania społeczne uzupełniają Ciebie jako twórczą osobę?

Tak, jak najbardziej. Nie ma nic lepszego niż się zaangażować w jakimś nowym projekcie twórczym i wyjść ze swojej strefy komfortu. Często to przynosi bardzo nieoczekiwane plony.

Moim głównym celem jest dzielić się tym, co mnie boli i co tak naprawdę uważam za wartościowe — przyznaje artystka

Tworzysz muzykę do spektakli. Z jakimi trudnościami się zmierzasz w tej działalności?

Nie powiem, że doświadczyłam jakichś trudności z tworzeniem muzyki w teatrze, bo właśnie tam mam tę wolność tworzenia i możliwość przekazu emocji widzowi. Szczególnie jestem

wdzięczna reżyserce, Pani Bożenie Sosnowskiej, która mnie w tym wspiera i dzieli ze mną moje przeżycia.

Debiutujesz w roli tytułowej w „Balladynie” Juliusza Słowackiego. Jakie trudności miałaś i czy było Ci trudno wcielić się w romantycznego protagonistę?

Powiem tak: nie jest łatwo, ale jest bardzo ciekawie analizować utwór Słowackiego i mieć możliwość go otworzyć i przekazać dla ludzi na nowo, bo razem z aktorami i reżyserką próbujemy sztukę zmodernizować.

Cobyś radziła młodym ludziom na Wileńszczyźnie, którzy stawiają pierwsze kroki w muzyce?

Improwizować i eksperymentować, bo właśnie improwizacja oznacza wolność i brak błędów. Nie trzeba się bać opinii innych ludzi, raczej trzeba się bać tego, że można stracić szansę stworzenia czegoś bardzo ważnego i bliskiego dla siebie samego. ■

Rozmawiała Ewa Zakrzewska, studentka I roku polonistyki na Uniwersytecie Wileńskim

Fot. archiwum pryw.

Anny Borkowskiej

Dofinansowanie w wysokości 100 tys. euro na ściągnięcie turystów na Litwę

Od 21 kwietnia organizatorzy wycieczek i agencje turystyczne będą mogły ubiegać się o dofinansowanie w wysokości 100 tys. euro na projekty mające na celu przyciągnięcie większej liczby zagranicznych turystów na Litwę.

Wnioskodawca może wdrożyć tylko jeden projekt i wziąć udział w maksymalnie trzech zagranicznych wydarzeniach, a maksymalna kwota dofinansowania wynosi 4 tys. euro na projekt, poinformowało w piątek 11 kwietnia Ministerstwo Gospodarki i Innowacji.

„Promowanie turystyki jest jednym z priorytetów transformacji gospodarczej Litwy” — powiedziała w oświadczeniu wiceminister gospodarki i innowacji Agila Barzdienė.

Według ministerstwa, finansowanie pozwoli touroperatorom i stowarzyszeniom uczestniczyć

w międzynarodowych wystawach i wydarzeniach biznesowych za granicą oraz prezentować Litwę w innych krajach.

Dofinansowanie zostanie przeznaczone na zwrot kosztów podróży do obcego kraju, w którym odbywa się wydarzenie docelowe, a także kosztów transportu i wynajmu zakwaterowania, biletów i opłat rejestracyjnych, dokumentów oraz innych kosztów związanych z wyjazdem za granicę.

Realizacja projektu potrwa do końca 2026 r.

Projekt „Rozwój infrastruktury turystycznej i narzędzi marketingowych” realizowany jest ze środków budżetu państwa. Wnioski o dofinansowanie będzie można składać do 23 maja.

Według ministerstwa w ubiegłym roku w ramach tego działania złożono 18 wniosków, a pro-

motorzy projektów wzięli udział w 35 wydarzeniach w różnych krajach europejskich i międzynarodowych.

W ubiegłym tygodniu minister gospodarki i innowacji Lukas Savickas i szef Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO) Zurab Pololikashvili podpisali porozumienie, na mocy którego Litwa zobowiązała się do lepszego promowania turystyki przyjazdowej i wzmocnienia współpracy z UNWTO.

Žydrė Gavelienė, szefowa Litewskiej Izby Turystyki, powiedziała dla BNS w grudniu ubiegłego roku, że po pandemii koronawirusa ruch turystyczny na całym świecie prawie odżył, ale turystyka przyjazdowa na Litwę stanowi zaledwie 70 proc. poziomu sprzed pandemii. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

Na wielkanocny stół wydamy więcej, co nie znaczy, że będzie on bogatszy

Eksperci prognozują, że tegoroczna Wielkanoc będzie o wiele droższa niż poprzednie święta. Badanie przeprowadzone przez sieć supermarketów Rimi pokazuje, że mieszkańcy planują wydać na Wielkanoc więcej niż w ubiegłym roku.

Honorata Adamowicz

Liczba tych, którzy wydadzą do 50 euro spada, podczas gdy liczba osób, które wydadzą do 150 euro rośnie. Tymczasem obserwatorzy cen zauważają, że większe wydatki nie oznaczają, że wielkanocne stoły będą bogatsze.

— To, że ludzie planują na święta wydać więcej, wcale nie oznacza, że stoły będą bogatsze. Być może na stołach będzie wszystko to samo, co w ubiegłym roku, ale za te same artykuły spożywcze w tym roku zapłacimy więcej. Tegoroczna Wielkanoc będzie droga. Same jajka będą kosztować o 40 proc. więcej niż w zeszłym roku — powiedział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Arūnas Vizickas, kierownik portalu Pricer.lt.

CO ZDROŻAŁO NAJBARDZIEJ

Średni koszyk najtańszych produktów spożywczych w litewskich sklepach w marcu 2025 r. był o 2,70 euro (+3,8 proc.) droższy niż w lutym i o 9,67 euro (+15,1 proc.) droższy niż w marcu ubiegłego roku. W porównaniu z marcem 2021 r., gdy jeszcze nie było wojny w Ukrainie, koszyk jest o 18,67 euro (+33,9 proc.) droższy. Spośród 52 artykułów monitorowanych przez Pricer.LT 41 zdrożało, 10 potaniało, a cena jednego artykułu pozostała stabilna. W sumie 21 z 52 monitorowanych artykułów znacznie zdrożało (o 10 proc. lub więcej).

Najbardziej zdrożały jabłka, aż o 94 proc. Zdrożała również: ciemna czekolada, mrożone filety ze szczupaka, masło, kawa, olej słonecznikowy i jogurty; jajka w ciągu roku podrożały o 40 proc., śledzie o 21 proc.

CENY NADAL BĘDĄ ROŚŁY

Nerijus Mačiulis, ekonomista Swedbanku w rozmowie z „Ku-

Jajka będą kosztować o 40 proc. więcej niż w zeszłym roku

Fot. Marian Paluszkievicz

rierem Wileńskim” powiedział, że w tym roku Wielkanoc będzie droższa i czeka na nas dalszy wzrost cen.

— Od początku roku ceny wzrosły o około 3 proc. Najbardziej podrożały produkty mleczne i jajka. Jeśli w ubiegłym roku prawie nie widzieliśmy inflacji w żywności, a żywność nawet stała się nieco tańsza, w tym roku tego nie zobaczymy. Niestety, prognozy nie są pocieszające, wszystko wskazuje na to, że drożec będzie dalej — zaznaczył ekonomista.

ROŚNIE SPRZEDAŻ JAJEK, MAJONEZU I SŁODYCZY

Kierowniczka ds. komunikacji IKI Lietuva, Gintarė Kitovė, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedziała, że wielkość i cena koszyka wielkanocnego jest bardzo indywidualna, w zależności od wielkości rodziny i liczby osób przy stole wielkanocnym.

— Na pytanie, ile planują wydać na Wielkanoc, większość lojalnych klientów IKI odpowiedziała, że od 50 do 100 euro. Jednak to, ile kupujący wydadzą na święta, zależy również od tego, czy sami zorganizują uroczystość, czy przyjmą gości w swoim domu. Niewielka liczba respondentów stwierdziła, że spodziewa się wydać zaledwie do 20 euro na Wielkanoc, co jest wystarczające, jeśli planują w święta spotkać się u bliskich, przynosząc pyszne ciasto i wielkanocne słodycze. Jednak Wielkanoc jest jednym z największych świąt w roku, więc koszyk zakupów z pewnością będzie znacznie większy niż przed zwykłym weekendem. Nie tylko sprzedaż jajek, ale także ciast, ciastek, majonezu, świeżego mięsa, gotowych posiłków, a nawet wykwintnych produktów o smaku kruchego ciasta, rośnie przed wiosennym świętem — mówi Gintarė Kitovė. ■

Posel Świtu Niemna posądzony o oszustwo podatkowe. „Spór nie jest zakończony”

Państwowa Inspekcja Podatkowa i Okręgowy Sąd Administracyjny w Wilnie potwierdziły, że Robert Puchowicz, poseł Świtu Niemna, partii wchodzącej w skład koalicji rządzącej, unikał płacenia podatków przy sprzedaży nieruchomości.

Puchowicz był szefem sztabu wyborczego partii w ostatnich wyborach i jest jej wiceprzewodniczącym.

DOCHODZENIE WYKAZAŁO NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W czwartek 10 kwietnia platforma medialna Redakcja poinformowała, że Państwowa Inspekcja Podatkowa (VMI) w wyniku dochodzenia przeprowadzonego w 2022 r. ustaliła przypadki unikania podatków przez posła Roberta Puchowicza. Zgodnie z wynikami dochodzenia, polityk deklarował, że sprzedawane nieruchomości były jego miejscem zamieszkania, co pozwalało mu korzystać ze zwolnień z podatku dochodowego. Organy podatkowe ustaliły jednak, że w rzeczywistości nie zamieszkiwał tych lokali.

Według VMI Puchowicz sprzedał nieruchomości: w 2015 r. za 50 tys. euro, w 2016 r. za 243 tys. euro, w 2017 r. za 347 tys. euro oraz w 2018 r. za 146 tys. euro. Na skutek tego budżet państwa poniósł stratę w wysokości blisko 97 tys. euro niezadeklarowanych podatków. Kwota ta obejmuje również grzywny i odsetki za zwłokę.

PUCHOWICZ: „SPÓR NIE JEST ZAKOŃCZONY”

Puchowicz odwołał się od decyzji Inspekcji Podatkowej do Okręgowego Sądu Administracyjnego w Wilnie. Sąd jednak odrzucił jego apelację, potwierdzając ustalenia organów podatkowych.

„Po pierwsze, spór nie jest tutaj zakończony. [...] Wszystko zostało wykorzystane zgodnie z zasadami. Sprzedałem trzy domy, w których mieszkalem, zmieniłem miejsce zamieszkania zgodnie z deklaracją, a następnie VMI postanowiło zrobić ze mnie praktyka. [...] Wiedziałem, że

nie złamałem prawa w tym miejscu” — powiedział członek Świtu Niemna.

Polityk podkreśla, że spłacił już połowę zadłużenia i planuje rozłożyć nie pozostałą kwotę na raty.

ZARZUTY PUCHOWICZA WOBEC VMI

W osobnym oświadczeniu opublikowanym w mediach społecznościowych Puchowicz stwierdził, że VMI proponowała mu nieformalną ugodę.

„Zasady są tak niejasne i sprzeczne, że sama VMI, nie mogąc zdecydować, co zrobić »po dobroci«, zaproponowała »po cichu« zapłacić połowę żadanego podatku. Jest to obecnie »normalna« praktyka VMI. Dla mnie to nie jest normalne” — napisał na Facebooku.

„Jeśli zajdzie taka potrzeba, jestem gotów zapłacić tyle podatku, odsetek i wszystkiego innego, czego zażądam, ale chcę, aby było przynajmniej jasne za co — nie tylko dla mnie, ale także dla wszystkich ludzi, którzy codziennie mają do czynienia z takimi sytuacjami. [...] Nie przyjąłem oferty VMI, aby »po ci-

chu« zaakceptować »zniżki«, ale wybrałem trudniejszą i mniej atrakcyjną finansowo drogę — wybrałem walkę i nie boję się tego, nie ukrywam tego” — dodał.

NACISKI ZE STRONY OPOZYCJI

Po ujawnieniu sprawy Viktorija Čmilytė-Nielsen liderka opozycyjnego Związku Liberalów zapowiedziała działania w Sejmie, które mają skutkować usunięciem Puchowicza z sejmowej Komisji Budżetu i Finansów.

Podkreśliła, że posłowie również powinni przestrzegać prawa stanowionego przez Sejm.

„To zła praktyka, gdy członek Sejmu sam nie przestrzega tych zasad. Z drugiej strony, jest już więcej niż jeden taki przykład w partii Świt Niemna, a jeśli spojrzeć wstecz na listę wyborczą, były też historie kryminalne” — dodała.

Robert Puchowicz nie zamierza rezygnować z dalszej batalii prawnej. Deklaruje współpracę z prawnikami w celu wyjaśnienia wątpliwości co do stosowania przepisów przez VMI. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

Robert Puchowicz (pierwszy z lewej) jest wiceprzewodniczącym partii Świt Niemna, której przewodzi Remigijus Žemaitaitis (pierwszy z prawej)

Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Kwiecień plecień, bo przeplata, trochę zimy, trochę lata.

Rzeczywiście w tym roku kwiecień jest przeplatanką zimy i lata. Jeszcze parę tygodni temu można było w podkoszulku sobie pobiegać, przed tygodniem był śnieg i mróz, a dziś – ponownie ciepło. Na szczęście

więc Wielkanoc spotkamy w aurze typowo wiosennego ciepła.

A do tej pogody:

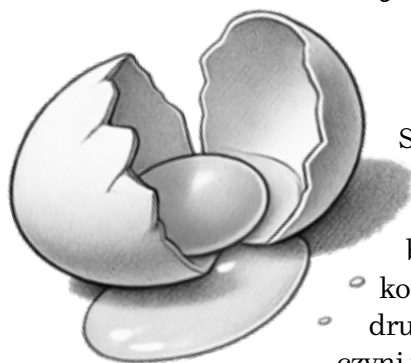
Zagadka

Płynie po niebie,
znasz ją i wiesz,
że gdy jest ciemna,
może być deszcz lub śnieg.

Ale, tak naprawdę, spotykamy się w nastroju zbliżających się Świąt Wielkiej Nocy

Pomagamy przy świątecznych wypiekach

Jak oddzielić żółtko od białka?

Stłuczone jajko bardzo nam się przyda! W planach badawczych widnieje pytanie: „jak oddzielić żółtko od białka?”. Do tego zadania potrzebujemy plastikowej butelki. Zatrzymujemy ją na jajkiem, lekko naciskamy plastik, by wypuścić powietrze i jednocześnie wessać żółtko do środka, wtedy szybko podnosimy, by żółta część nie uciekła nam z powrotem i przekładamy do drugiej miski! Kiedyś to zadanie wydawało mi się skomplikowane, ale trening czyni mistrza!

Kawałek historii z jajkiem. Jajko Kolumba

Po słynnej wyprawie Krzysztofa Kolumba wydano przyjęcie. Część gości zaczęła zawistnie szeptać, że odkrycie Ameryki było bardzo proste, w sumie to każdy mógłby tego dokonać. Na to Kolumb wziął jajko i spytał, kto z nich umie je postawić na stole w pionie. Nikomu się to nie udało, a wtedy Kolumb lekko nadłuszczył skorupkę i powiedział, że gdy zna się już rozwiązanie, to wszystko wydaje się proste, nawet jeśli wcześniej uważano to za niemożliwe.

Wielkanocny dowcip!

Przed świętami wielkanocnymi zajaczek odwiedzając niedźwiedzia wręczył mu wielkanocną pisankę. Gdy misiek wziął ją w łapy, pisanka wybuchła...
Zajaczek patrzy na niedźwiedzia, uśmiecha się i mówi:
- Co taki zdziwiony? Nigdy nie widziałeś kinder-niespodzianki?!

Zbliża się Wielkanoc i spotkania w gronie rodzinnym. Sprawdźcie, czy jesteście gotowi na spotkanie z rodziną przy stole?

PSYCHOZABAWA

U cioci

Ciocia zaprosiła Was na rodzinny obiad. Właśnie wszyscy usiedliście do stołu...

1. Jakoś ciocia długo nie podaje zupy –

- a) wołacie: „Ciociu, kieszki nam z głodu marsza grają!”;
- b) dzwonicie łyżkami o talerze;
- c) siedzicie cicho, trudno, jak trzeba zaczekać, to trzeba.

2. Wreszcie zupa wjeżdża na stół. Niestety, jest to pomidorowa z kluskami, której wprost nie znosicie –

- a) krzywicie się;
- b) zakrywacie talerz obiema rękami;
- c) prosicie szeptem mamę, aby nałapała Wam bardzo mało.

3. Drugie danie było wyśmienite! Macie chęć na dokładkę, ale na półmisku pusto –

- a) wołacie: „Ciociu, daj jeszcze kawałek mięska!”;
- b) prosicie mamę, aby nałożyła Wam ze swego talerza;
- c) obchodzicie się bez dokładki, ale bardzo chwalicie to danie.

4. Po mięsie, kaszy i buraczkach macie brudne ręce –

- a) wycieracie je w obrus;
- b) wcale ich nie wycieracie;
- c) wycieracie je serwetką lub myjecie w łazience.

5. Obiad był pyszny (oprócz tej zupy). Ciocia sprząta ze stołu –

- a) łapiecie swój talerz i wylizujecie;
- b) siedzicie i spokojnie czekacie na ciasto;
- c) pomagacie cioci.

Rozwiązanie: Jeżeli najwięcej zaznaczyliście odpowiedzi „C” – to bardzo dobrze, świadczy to o Waszym dobrym i kulturalnym zachowaniu. Jeśli najwięcej zakreślonych było punktów „B” – niedobrze! Wasze zachowanie jest dziecinne, musicie zwracać uwagę na to, co robicie. Jeżeli choć raz i więcej przyszło Wam zakreślić punkt „A” – ratunku!!! Gdyby to nie była ciocia, to pewnie nigdy więcej by Was nie poproszono. Ciocia Was kocha i tak pewnie powie, że jesteście słodkim i kochanym jej maleństwem. Niestety, nie zwalnia to od porządnego zachowania, tylko zobowiązuje, a więc stanowczo zalecamy poprawę.

WIELKANOCNA WYKREŚLANKA

D	A	X	S	E	J	F	M	K	B	V	N	Z	C	P	D	M	H	P	M	M
D	Y	Y	K	B	X	L	A	U	P	L	B	Z	V	U	U	T	F	E	I	G
P	A	L	M	A	W	X	K	V	H	Z	A	C	U	R	Z	I	V	K	B	U
W	M	T	T	R	O	E	O	T	M	L	N	P	G	F	Y	Y	H	C	M	M
Z	W	R	K	A	A	C	W	Y	P	W	Z	A	J	A	C	Z	E	K	X	Z
E	K	O	P	N	G	S	I	W	I	O	S	N	A	Q	T	B	E	Q	X	B
R	Z	U	L	E	G	P	E	W	S	K	R	H	J	V	B	G	Y	X	P	A
D	K	T	I	K	U	R	C	Z	A	C	Z	E	K	B	A	D	P	L	W	B
V	X	R	K	C	Q	E	U	A	N	U	B	K	O	S	Z	Y	C	Z	E	K
D	T	E	V	N	L	Z	W	K	K	V	Q	S	U	M	I	S	G	Y	H	A
I	S	H	X	H	Q	E	R	D	A	A	H	W	Y	C	E	I	S	J	H	F
O	U	S	M	E	W	N	C	H	E	Z	N	Y	V	M	Z	W	I	J	P	R
W	J	U	G	A	C	T	I	Y	O	Y	T	S	U	L	A	F	E	U	X	R
B	X	G	H	B	J	Y	W	R	R	R	U	Z	C	X	E	E	G	G	Q	G

1. JAJKO
2. KURCZACZEK
3. KOSZYCZEK
4. WIOSNA
5. PREZENTY
6. BARANEK
7. PISANKA
8. PALMA
9. MAKOWIEC
10. BABKA
11. ZAJĄCZEK
12. BAZIE

Wielkanocne rymy

Przy świątecznym stole każdy losuje karteczkę z wyrazem do przeczytania. Zabawa polega na tym, żeby znaleźć rym do wyrazu. Wyrazy na karteczkach powinny być związane z Wielkanocą np. baranek, jajko, koszyk, kurczak, babka, żurek, zajaczek, mazurek, bazie itd.

Ciasto tortowe na bazie budyniu

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Ciasto z kremem na bazie budyniu, bardzo dobre, nasączone ponczem. Przepis na dużą formę prostokątną. Biskopt można przekroić na dwa razy, mojej rodzinie lepiej smakuje przełożony raz kremem.

Składniki na biskopt:

• 6 dużych jajek • 180 g mąki pszennej tortowej • 180 g mąki ziemniaczanej • 180 g cukru • 1 cukier waniliowy • 2 łyżeczki proszku do pieczenia • 1 łyżka octu 10 proc.

Wykonanie:

Mąkę pszenną i ziemniaczaną przesiać przez sitko, dodać proszek do pieczenia i wymieszać. Jajka wbić do miski, dodać cukier i cukier waniliowy i dobrze ubić, aż masa jajeczna zbieleje i potroi swoją ilość, może to trwać w zależności od mocy miksera 15-20 minut. Następnie dodawać mąkę w trzech turach i mieszać różgą. Na koniec wlać ocet, delikatnie wymieszać. Formę wyłożyć papierem do pieczenia, wyłożyć ciasto, delikatnie wyrównać wierzch i wstawić do nagrzanego piekar-

■ Fot. autorka

nika funkcja grzania góra-dół 160 st. i piec 45-50 minut do suchego patyczka. Po upieczeniu zostawić biskopt na 10 minut, potem wyjąć go i położyć na kratce z piekarnika, aby ostygł. Biskopt był pieczony w formie o wymiarach 30x25 centymetrów, a wysokość po upieczeniu 6,5 cm.

Składniki na krem:

• 1/2 litra mleka • 200 g masła • 1 budyń waniliowy (na pół litra mleka) • 1 czubata łyżeczka mąki ziemniaczanej • 100 g cukru • 1 cukier waniliowy • 1 łyżka soku z cytryny

Wykonanie:

Do budyniu dodać mąkę ziemniaczaną, dolać pół szklanki mleka i dokładnie wymieszać. Pozostałe mleko zagotować z cukrem

i cukrem waniliowym, na wrzące mleko wlać rozmieszany budyń i zagotować. Gorący budyń przykryć folią spożywczą tak, aby dotykała powierzchni budyniu i zostawić, aby dobrze ostygł. Masło w temperaturze pokojowej ubić na pianę mikserem, jak masło trochę zbieleje. Ubijać dalej dodając po łyżce zimny budyń. Gdy cała masa budyniowa będzie jednolita, ubijając dodać po trochu soku z cytryny. Dodając sok, należy spróbować krem, aby nie był za kwaśny.

Poncz:

• 1 szklanka przegotowanej zimnej wody • 1 łyżeczka aromatu rumowego lub arakowego • dżem do przełożenia (nie za słodki)

Wykonanie:

Biskopt przekroić na pół, nasączyć go połową ponczu. Ciasto pokryć cienką warstwą dżemu, u mnie galaretka z czerwonej porzeczki. Na dżem wyłożyć połowę kremu. Ciasto przykryć drugą połową biskoptu, a następnie nasączyć pozostałym ponczem. Ciasto po wierzchu posmarować dżemem, pozostałym kremem i ozdobić posiekanymi bakaliami, wiórkami kokosowymi, lub galaretką. ■

Karkówka w sosie pieczarkowym

To danie, które zachwycą swoim głębokim smakiem i aromatem. Soczyste mięso, duszone w aksamitnym sosie pieczarkowym, idealnie komponuje się z klasycznymi dodatkami, takimi jak ziemniaki, kasza czy kluski śląskie.

Składniki:

• 1 kg karkówki • 300 g pieczarek • 1 cebula • 2 ząbki czosnku • 1,5 szklanki bulionu (może być warzywny lub drobiowy) • 200 ml śmietany 30 proc. • 2 łyżki mąki pszennej • 2 łyżki masła lub oleju do smażenia • 1 łyżeczka musztardy (opcjonalnie) • sól, pieprz, papryka słodka, majeranek

Wykonanie:

Karkówkę pokroić w plasty o grubości ok. 1,5 cm, oprószyć solą, pieprzem, papryką i majerankiem. Na patelni rozgrzać tłuszcz i obsmażyć mięso z każdej strony po 2-3 minuty. Cebulę pokroić w piórka, a czosnek drobno

■ Fot. Freepik.com

posiekać. Pieczarki oczyścić, umyć i pokroić w plasterki. Na tej samej patelni zeszklić na złoto cebulę, dodać czosnek i pieczarki. Smażyć, aż pieczarki odparyją nadmiar wody. Do warzyw dodać podsmażoną karkówkę i zaleć bulionem, lub gorącą wodą. Dusić wszystko na małym ogniu pod przykryciem przez ok. 1-1,5 godziny, aż mięso będzie miękkie. Śmietanę wymieszać z mąką i odrobiną gorącego sosu, a następnie wlać do mięsa, cały czas mieszać, aby nie zrobiły się grudki. Całość gotować jeszcze ok. 5 minut. Na koniec doprawić solą, pieprzem i musztardą. Karkówkę w sosie pieczarkowym można podać z ziemniakami, kaszą lub kluskami śląskimi. ■

Uśmiechnij się!

– To bardzo mądre ptaki. Odlatują,
gdy tylko rozpoczyna się rok szkolny.

Hasło: Handel elektroniczny

11. wileński bieg „Tropem Wilczym”. Na statuetce — „Inka” z wileńskiej brygady AK

Apolinary Klonowski

Zebranych przywitał kierownik ambasady RP w Wilnie Grzegorz Marek Poznański. Mówił o Żołnierzach Wyklętych, którzy walczyli, „żebyśmy mogli żyć w niepodległych krajach”. Działalność Żołnierzy Wyklętych na Wileńszczyźnie i Litwie często jest ukazywana obok walczących Litwinów, zwanych leśnymi braćmi.

„Bardzo się cieszę, że tyle osób jest z nami. Zebraliśmy się dzisiaj, aby w aktywny sposób przypomnieć o tych, którzy walczyli o naszą wolność, o to, żebyśmy żyli w wolnych i niepodległych krajach. Mam nadzieję, że będzie to dzień pełen dobrego wysiłku fizycznego, który jednocześnie pozwoli nam pamiętać o tych, o których zapomnieć nigdy nie możemy. Powodzenia w biegu i do zobaczenia na mecie” — zwrócił się do zebranych kierownik ambasady.

Liczba uczestników zachowała wysoki poziom — zgłosiło się ok. tysiąca osób. Organizatorzy zwrócili uwagę na piękną pogodę, chociaż wcześniej na Litwie były śniegi oraz

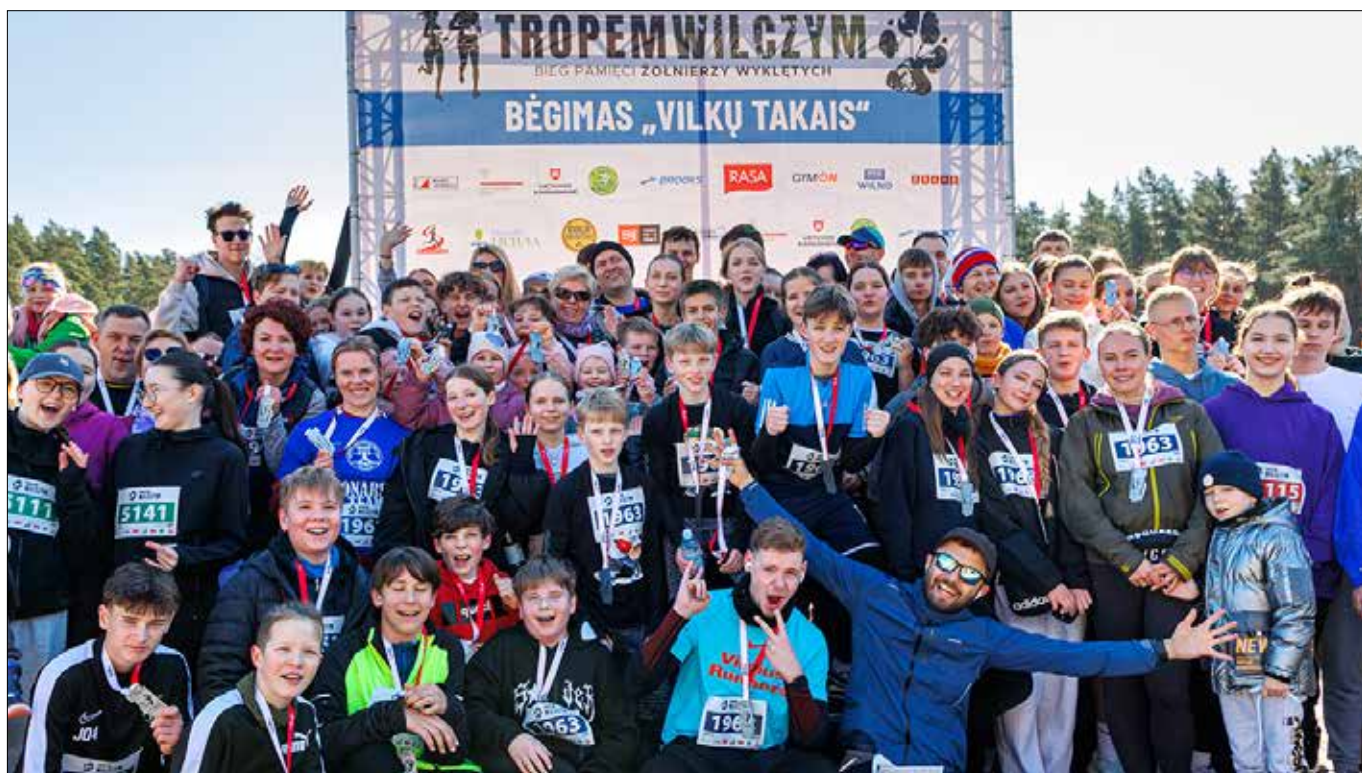
Wydarzenie cieszy się coraz większą popularnością wśród młodzieży

wichury, co spowodowało, że niektórzy chętni się przeziębili i dlatego nie wszyscy mogli uczestniczyć w biegu.

Jak co roku w wydarzeniu brało udział wielu Litwinów, a głównym partnerem biegu było wojsko litewskie. Wydarzenie organizowała ambasada RP na Litwie wraz ze stowarzyszeniem „Sporto renginiai”.

— Wojsko litewskie znów było partnerem wydarzenia, ponieważ jest partnerem wiarygodnym. Dostarczyli atrakcje — był pokaz sprzętu łączności, zbroi historycznych, pancerzy, broni, a także była nowość. Udostępniono laserową strzelnicę, na której można było wypróbować broń wojska litewskiego.

29.>>

Gimnazjum im. Szymona Konarskiego w Wilnie co roku wystawia bardzo liczną reprezentację, dając przykład innym szkołom

28.>>

Do broni doczepiasz laserowy do datek, który laserem nacelowuje na cel i z pustej broni strzelasz, a odpowiednie systemy dają znać, czy trafiłeś, czy nie — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” opowiada współorganizator biegu, Rajmund Klonowski.

Rozmówca zauważył, że w tym roku wyjątkowo dużo było uczestników z wózkami dziecięcymi, którzy symbolicznie „przetruchniali” odcinek ze swoimi pociechami.

— To grono organizatorów i partnerów jest optymalne, nie rozszerza się w tej chwili. Jesteśmy bardzo zadowoleni z tej współpracy. Jesteśmy też bardzo wdzięczni Fundacji „Tropem Wilczym” oraz Fundacji „Wolność i Demokracja” z Warszawy, że mogliśmy dołączyć do tej inicjatywy — podsumowuje.

Jeden z najwierniejszych uczestników biegu, przewodnik po Wilnie Andrzej Kostygin, biegł w każdej edycji. Był to więc jego 11. bieg.

— Biegłem tradycyjny odcinek, 1 963 metry. Żona kibicowała. Pobiegłem dla idei, można mówić podwójnej — aby oddać hołd Żołnierzom Wyklętym oraz biegłem w intencji chorych. Postanowiliśmy o tym po rozmowie z s. Michaelą Rak, ponieważ blisko współpracujemy z hospicjum — wyjawia „Kurierowi Wileńskiemu”. — Byliśmy z żoną Jolantą naprawdę zdziwieni, że było dużo młodzieży tym razem, bardzo dużo. Wydawało nam się, że dużo młodzieży było na wcześniejszych biegach, ale tym razem jeszcze więcej — zauważa.

— Nie organizowałem żadnej grupy, pobiegłem indywidualnie, choć na miejscu oczywiście było wielu znajomych. Gdy przeczytałem ogłoszenie lata temu, głos wewnętrzny powiedział: „Andrzej biegnij”. Potem zadzwoniłem się z siostrą Michaelą i zapytałem, czy ktoś z wolontariuszy biegnie. Zaproponowałem, że pobiegnę także w intencji chorych. Więc towarzyszyły mi dwie idee — tłumaczy powody startu.

Andrzej Kostygin zwrócił uwagę także na coraz większą wiedzę w temacie Żołnierzy Wyklętych.

— Jako przewodnicy mówimy młodzieży o Żołnierzach Wyklętych. Poruszamy trudne tematy, na przykład obowiązkowym punktem na trasie wycieczek są Ponary, miejsce kaźni. Turyści z Polski mają wiedzę

Wybór różnych dystansów — 1 963 m, 5, 10 i 20 km — pozwolił uczestniczyć zapalonym sportowcom, jak i zwykłym amatorom

Nową atrakcją udostępnioną przez wojsko litewskie była laserowa strzelnica, na której można było wypróbować autentyczną broń — ale bez prawdziwego strzelania

o Żołnierzach Wyklętych. Młodzież z Polski o działaniach AK na terenach Wileńszczyzny nie wie. Kiedy mówimy na ten temat, to oddają hołd, dlatego też zatrzymują się przy punktach pamięci. Kiedy bywamy na Antokolu, to też mówię o partyzantach i o żołnierzach Armii Krajowej, o tym, jak sowieccy partyzanci współpracowali z Armią Krajową, dopóki Stalin nie wydał rozkazu, że polskich żołnierzy na tych ziemiach należy zlikwidować. Wspominam o tym też Rosjanom — poruszam temat żołnierzy Armii Krajowej na Wileńszczyźnie, kiedy bywamy w muzeum ludobójstwa (Muzeum Ofiar Ludobójstwa w Wilnie — przyp. red.). Dużo też

mówimy o litewskich partyzantach i AK, o ich losach — opowiada.

— Oczywiście, gdy poruszamy historię Wilna w okresie II wojny światowej, nie obchodzimy się bez tematu operacji „Ostra Brama” — podkreśla.

Na pamiątkowych statuetkach, które otrzymali uczestnicy biegu, widnieje wizerunek Danuty Siedzikówny ps. „Inka” z jednymi z jej ostatnich słów, które wyryła na ścianach katowni, w której była więziona: „Powiedźcie babci, że zachowałam się jak trzeba”.

Była sanitariuszką w 5. Wileńskiej Brygadzie Armii Krajowej. „Inka” została rozstrzelana w 1946 r. przez zainstalowane przez sowietów komunistyczne władze w Polsce.

Fot. Marian Paluszkiewicz

6.45 Studio Wilno
7.00 „Szkoła z Kleksem Bystrzakiem”
7.10 S. anim. „Mała Urania”
7.25 Mody Polskie
7.50 Moc ziół
8.10 Niejadki i inne przypadki
8.25 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u reaktorów
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 S. anim. „Mała Urania”
11.45 Tamte lata, tamte dni
12.10 S. „War to kochać”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.20 Jesteśmy stąd
13.25 Panorama litewska
13.35 Lecę za miłością
14.05 Muzyka w sieci
14.20 „Zbyszek. Trzynastka” cykl dok.
15.25 „Czy ja dobrze rozumiem?”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Szkoła z Kleksem Bystrzakiem
17.20 S. anim. „Mała Urania”
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
18.45 Strona po stronie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 Tamte lata, tamte dni
22.20 Zakochaj się w Polsce

22.45 Tygiel
23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
00.45 Notacje

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Tandem”
11.30 S. „Prywatni detektywi”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 „Notatki przyrodnika”
13.15 S. dok. „Kraje, ludzie, przygody”
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20**, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Nieemigranci.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Kolumb Litewski”
22.30 „Wiadomości rowerowe”
23.00 S. „Hannibal”
23.45 S. dok. „Kraje, ludzie, przygody”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź blisko”
8.00 Od...do...
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
11.00 S. „Cena miłości”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „List

pożegnalny”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie wszystkiego
21.00 S. „Potrzebuję miłości”
21.30 Wiadomości
22.30 „Niewidzialna zemsta” thriller
00.45 S. „L.A.’s Finest II”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Historie rzeczy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Forum LRT
8.30 „Gry w kosmosie”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Co jest lepsze, sąsiedzie?
12.00 „Zabawa Raga” film dok.
13.30 Spacer
14.00 Dajmy czadu!
15.05 To jest mój ogród.
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Dobra Czarownica”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 „Książkowe szczury”
19.30 „Susza w Europie – katastrofa jest dziełem rąk własnych” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Farma Trolli”
22.30 „Dokąd dalej?”
23.30 Więc gdzie dalej?
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 Program kulinarny
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Wojny gangów”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”

10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Szukam córki”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gwiazdki gwiazd”
21.00 S. „Na zdrowie”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Brodna kasa” thriller
00.15 S. „Główna wskazówka”
01.20 S. „Leverage”

6.10 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Magnum: Detektyw z Hawajów”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Policja wodna”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Śmiertelna broń”
13.25 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „Policja wodna”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Terminator. Ocalenie” film fab.
23.15 „Turysta” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pyszne życie
8.00 S. dok. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. „Nierozwiązane tajemnice świata”
10.00 S. „Królowa gry”

11.00 S. „Stary”
12.30 Nasze zwierzęta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Ma na imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.25 Renowacja dzisiaj
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęcić wszystko”
21.25 S. „Królowa gry”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.30 S. „Komisarz Alex”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Dropped”
9.00 „Egazy dugnas”
9.30 „Magazy nowe wojny”
10.00 „Yellowstone”
11.00 „Szaleńcy sąsiedzi”
12.00 „Czynnik strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Bosch”
16.00 S. „Komisarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Szaleńcy sąsiedzi”
20.00 „Yellowstone”
21.50 Mistrzostwa UEFA „B. Dortmund” „Barcelona”
23.55 S. dok. „Łowca broni”
01.00 „Liczba czy herb”

6.00 S. „Bądź ze mną”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Ślepa”

9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Nowy Amsterdam”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalista Pacyfiku”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Candice Renoir”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Grace II”
22.45 S. „Nałogowiec”
00.50 „Złoty Chłopiec”

06.10 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 S. „Chłopi”
10.00 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.50 „Urodzeni w Górach Skalistych” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”

21.30 S. „Królowie”
22.05 „Raport specjalny”
23.05 „Sekielski wieczorową porą”
00.05 „Firma” film sensac.

07.15 „Muzyczne poranki”
08.15 „Tamte lata, tamte dni”
08.50 „Podróż z historią”
09.35 „Familiar Strangers w Brukseli”
10.05 „Jak być kochaną” dramat
12.00 S. „Królowa Bona”
13.15 S. „The Sound of New York”
13.55 „Jules Verne i jego podróż dookoła świata” film dok.
15.30 „Niedziela z...”
16.25 „Przygoda na Mariensztacie” komedia
18.15 S. „Królowa Bona”
19.15 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
20.00 „Portret Janusza Gajosa” film dok.
21.00 „Mistrz” spektakl
22.30 „Stanley i Iris” dramat
00.30 „Wstęp wolny”

07.00 „Panorama”
07.35 „Pozyteczni.pl”
08.00 „Rączka gotuje”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wynalazki na medal”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ranczo”
15.15 „Tygodnik Kulturalny”
16.00 „Zagadki zwierzogromadki”
16.10 „Zwierzaki Czytali”
16.30 „Program informacyjny 14.30”

17.00 „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.10 „Okno na Europę”
19.45 „Panorama”
20.10 „Wschód”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
00.10 „Panorama”

08.20 „Był taki dzień”
08.24 „Spór o historię”
08.55 „Flesz historii”
09.10 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
09.55 „W kotle historii”
10.20 „Historia Polski” film dok.
11.00 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.20 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.10 „Podróż z historią”
12.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.45 S. dok. „Wojownicy czasu”
13.15 S. „Czterdziestolatek”
14.10 „Tajemnice Archiwum”
14.25 „Uratowane z Potopu” film dok.
15.40 „Historia żywa”
16.05 „Makłowicz w podróży”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 S. dok. „Nieznane twarze historii”
17.30 „Sensacje XX wieku”
18.15 „Historia Polski” film dok.
19.05 „Piosenką przez historię”
19.15 „Było, nie minęło”
19.40 „Chłopczy, po co tu przyszliście” film dok.
20.00 S. „Tajemnica

twierdzy szyfrów”
20.45 „Portrety Wojenne. Kobiety”
21.20 „Trucizny Putina”
22.15 „Marysia i Napoleon” komedia
00.05 „Sensacje XX wieku”

00.20 „Jasnogórskie cuda i łaski”
01.00 „Słowo życia”
01.05 „Świat w obrazach”
01.10 „Informacje dnia”
01.30 „Parafia naszym domem”
01.55 „Poczet Wielkich Polaków”
02.00 „Anioł Pański”
02.05 „Ma się rozumieć”
02.15 „Rozmowy niedokończone”
03.25 „Święty na każdy dzień”
03.30 „Poznajemy Polskę”
03.45 „Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci”
04.00 „Informacje dnia”
04.20 „Różaniec”
04.50 „Mysząc Ojczyzna”
05.00 „Apel Jasnogórski”
05.20 „Informacje dnia”
05.40 „Polski Punkt Widzenia”
06.00 „Póki nadzieja”
07.15 „Polityka”
08.55 „Poczet Wielkich Polaków”
09.00 „Informacje dnia”
09.15 „Polski Punkt Widzenia”
09.35 „Świat widziany sercem”
10.00 „Papież Polak do Rodaków”
10.50 „Słowo życia”
10.55 „Święty na każdy dzień”
11.00 „Informacje dnia”
11.15 „Jak my to widzimy z daleka widać lepiej”
11.45 „Zew natury”
12.05 „Mocni w Wierze”
12.35 „Słowo życia”
12.40 „Ma się rozumieć”
12.50 „Święty na

każdy dzień
13.00 „Anioł Pański”
13.03 „Informacje dnia”
13.20 „Leśne rzeki”
14.00 „Szkaplerz – znak Maryi”
14.30 „Msza święta z Jasnej Góry”
15.20 „Muzyczne chwile”
15.30 „Pierwszy zmysł”
16.00 „Niebieskooki Anioł”
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 „Informacje dnia”
17.10 „Jestem mamą”
17.25 „Przyroda w Obiektywie”
17.40 „Zdrowie z Bożej Apteki”
17.55 „Mateczniki Polskość”
18.10 „Prosto o gospodarce”
18.30 „XX Rajd Katyński”
18.55 „Poczet Wielkich Polaków”
19.00 „Anioł Pański”
19.05 „Informacje dnia”
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.25 „Święty na każdy dzień”
20.30 „Każdy ma-luch to potrafi”
20.45 „Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci”
21.00 „Informacje dnia”
21.20 „Różaniec”
21.50 „Mysząc Ojczyzna”
22.00 „Apel Jasnogórski”
22.20 „Informacje dnia”
22.40 „Polski Punkt Widzenia”
23.00 „Zamek Królewski w mieście stołecznym Poznaniu”

7.00 „Fani czterech kółek”
10.00 „Łowcy klasyków”
12.00 „Łowcy staroci”
14.00 „Naprawa gospodarstwa”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Gorączka złota: złoty szlak”
23.00 „Zabójcze łowienie”
00.00 „Nagi instynkt przetrwania”

TVP
WILNO

7.05 Zwierzaki Czytaki
7.15 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Dziką Polską
8.45 Hashtagi tygodnia
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów.
 Krzyżówka
10.50 Słownik
 polsko@polski
11.15 Zwierza-
 ki Czytaki
11.25 „Cześć, czy
 mogę Cię zjeść?”
11.40 Tamte
 lata, tamte dni
12.05 S. „Królowie”
13.00 Info Wilno
13.05 Unia kulinarna
13.20 Szansa
 na sukces
14.20 „Magik” film dok.
15.05 Notacje
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do
 Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy
 szczęcia”
17.10 Zwierza-
 ki Czytaki
17.20 „Cześć, czy
 mogę Cię zjeść?”
17.30 Alchemik
17.45 Tyci ency-
 klopedia Bzyka
17.50 S. „Dziew-
 czyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
 19.35 Polacy Świata
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program
 informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 Tamte
 lata, tamte dni
22.20 Dziką Polską
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pożyteczni.pl
LRT | TV
6.00 Hymn Repu-

bliki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-
 minalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk
 o pomoc”
10.35 S. „Tandem”
11.30 S. „Prywat-
 ni detektywi”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 Notatki
 przyrodnika
13.15 S. dok. „Kraje,
 ludzie, przygody”
14.00, 15.00, 16.00,
 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień
 dobry Litwo
16.15 S. „Raj
 dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Bestial-
 skie historie
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Litwa
 przemawia
22.30 „Wiadomo-
 ści rowerowe”
23.00 S. „Hannibal”
23.45 S. dok. „Kraje,
 ludzie, przygody”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom
 i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź blisko”
8.00 Będzie
 wszystkiego
9.00 S. „Poważ-
 ne sprawy”
10.00 S. „Krwa-
 we kwiaty”
11.00 S. „Cena miłości”
12.00 „Pierw-
 sze randki”
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „List
 pożegnalny”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-
 czór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Szeszki 20
21.00 S. „Potrze-
 buję miłości”

21.30 Wiadomości
22.30 „Zatoka za-
 ginionych” thriller
00.20 S. „L.A.’s
 Finest II”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Repu-
 bliki Litewskiej
6.05 (Nie)emigranci.
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Kolumb Litewski
8.30 Drogi
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Pogórń
12.00 „Susza w
 Europie – katastro-
 fa jest dziełem rąk
 własnych” Film dok.
13.00 Ośmiornica
13.30 Euromaxx
14.00 Wileński
 Jazz 2024
15.05 „Stworzone
 przez Čiurlionisa. M.
 K. Čiurlionis 150”
15.35 S. „Krzyk
 o pomoc”
16.20 S. „Dobra
 Czarownica”
17.05 Dzień do-
 bry, Litwo
19.00 „Książko-
 we szczury”
19.30 „Grypa hisz-
 panka, wielki za-
 bójca” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Koncert
23.00 Spacer
23.30 Oto kino!
00.00 S. „Raj
 dla kobiet”

6.00 Program
 kulinarny
6.30 S. „Córka
 ambasadora”
7.30 „Gwiazdki gwiazd”
9.00 S. „Walker,
 rycerz Texasu”
10.00 S. „W wi-
 rze miłości”
11.00 S. „Marze-
 nia o wolności”
12.00 S. „Szu-
 kam córki”
14.00 S. „Nie ma
 przepisu na miłość”
15.00 S. anim.

„Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Show do-
 brego wieczoru”
21.00 S. „Na zdrowie”
21.30 Wieczorne
 wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „9 kul” thriller
00.25 S. „Główna
 wskazówka”
01.30 S. „Leverage”

6.10 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
7.30 S. „Magnum:
 Detektyw z Hawajów”
8.30 S. „Wojny
 glin. Charków”
9.30 S. „Policja wodna”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Śmier-
 telna broń”
13.30 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
14.50 S. „Pod
 pokładem”
16.00 S. „Poli-
 cja wodna”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „911”
20.00 „Wojny
 kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „16 precznic”
 film fab.
23.05 „Terminator.
 Ocalenie” film fab.

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Litewskie muzea
8.00 S. „Poświę-
 cić wszystko”
9.00 S. „Nierozwiązane
 tajemnice świata”
10.00 S. „Królowa gry”
11.00 S. „Stary”
12.30 Najlepsze
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia
 jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo

17.00 S. „Ma na
 imię Kozaim”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświę-
 cić wszystko”
21.25 S. „Królowa gry”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia
 jednego przestępstwa”
00.30 S. „Aleksandra”

6.30 S. „Komisarz Alex”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Dropped”
9.00 „Na jednym
 końcu haczyk”
9.30 „Wojny ma-
 gazynowe”
10.00 „Yellowstone”
11.00 „Szale-
 ni sąsiedzi”
12.00 „Czyn-
 nik strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Bosch”
16.00 S. „Komi-
 sarz Alex”
18.00 S. „Simp-
 sonowie”
19.00 „Szale-
 ni sąsiedzi”
20.00 „Yellowstone”
21.00 „Dla niej
 wszystko” film fab.
22.50 S. „Poszu-
 kiwacze zagubio-
 nych skarbów”
23.45 S. dok.
 „Łowca broni”

6.00 S. „Bądź ze mną”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Ślepa”
9.00 S. „Gry Prze-
 znaczenia”
10.00 S. „Nowy
 Amsterdam”
11.00 S. „Straż
 Przybrzeżna”
12.00 S. „Straż
 Pożarna w Chicago”
13.00 S. „Prawo
 i porządek”
14.00 S. „Krymina-

lista Pacyfiku"
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Ślepa”
18.00 S. „Candice Renoir”
19.00 S. „Straż Pożarna w Chicago”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Grace II”
00.40 „Złoty chłopak” dramat

06.10 S. „Akacyjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Rodzina”
09.00 S. „Chłopi”
10.00 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 „Urodzeni w Górach Skalistych” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Królowie”
21.55 „Piłka Nożna: Liga Mistrzów”
00.05 „Trzy sekundy” film fab.

07.15 „Muzyczne poranki”

08.10 „Tamte lata, tamte dni”
08.45 „Podróże z historią”
09.30 „W poszukiwaniu dobrego filmu”
10.10 „Przygoda na Mariensztacie” komedia
12.00 S. „Królowa Bona”
13.55 „Portret Janusza Gajosa” film dok.
14.55 „Hala odlotów”
15.55 „Wielki Tydzień” dramat
17.40 S. „Królowa Bona”
18.50 „Od ucha do ucha”
19.30 Informacje kulturalne
19.55 „Reżyserzy”
21.00 „Paciorki jednego różańca” dramat
23.00 „Grzechy po polsku”
23.55 „Niedziela z...”

07.00 „Panorama”
07.35 „Prywatne życie zwierząt”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Wschód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Historie z Indii” film dok.
16.05 S. „Rodzina Treflików”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Okno na Wschód”
19.45 „Panorama”
20.10 „Hello Polonia”
20.30 „Program informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

08.20 „Był taki dzień”
08.24 „Ex Libris”
08.40 „Było, nie minęło”
09.10 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
09.55 „W kotle historii”
10.20 „Historia Polski” film dok.
11.10 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.30 „Polskie serce Jerozolimy” film dok.
12.20 „Polska i świat z historią w tle”
12.35 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
13.20 S. „Czterdziestolatek”
14.20 „Po złoto” film dok.
15.20 S. dok. „Trucizny Putina”
16.15 „Tajemnice, zamki i podziemia”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Makłowicz w podróży”
17.20 „Sensacje XX wieku”
18.10 „Historia Polski” film dok.
19.05 „Fake czy historia?”
19.40 „Ex Libris”
20.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
20.45 „Portrety Wojenne”
21.15 „W kolejce po śmierć” film dok.
22.05 „Od 'Chłopów' do Nobla”
23.00 „Nobel na ludowo”
23.30 „Upadek. Jak Ukraińcy zniszczyli imperium zła” film dok.
00.15 „Opowieść o Aleksandrze Kamińskim” film dok.

00.25 Dęby w Polsce
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 XX Rajd Katyński
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Szkoła ob-mowy, czyli nędza
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy ma-luch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.20 Matecz-niki Polskości
10.30 Sanktu-aria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Ge-neralna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 W gotowości
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia

13.20 Stan wojenny w Polsce – znaczenie i konsekwencje
13.55 Bogu się podobać
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Jan Ledóchowski. Część druga: katolik i polityka
16.00 Na bezdrożach tożsamości. Chaco
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Ojcostwo polecam
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrwaliśmy
23.30 Moja sytuacja jest szczególnie trudna

7.00 Fani czterech kółek
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
21.00 Samochód marzeń
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

IX Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej „Chrystus Króluje! Alleluja!” 26-28 kwietnia 2025 r.

UROCZYSTE OTWARCIE FESTIWALU, NIEDZIELA MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

„Trwajcie w miłości mojej, aby radość
wasza była pełna” /1 Kor 15, 9-11/

Sobota, 26 kwietnia

Godz. 13.00 – UROCZYSTY KONCERT INAUGURACYJNY FESTIWALU w sali Centrum Kultury w Rudominie w rejonie wileńskim (ul. Wileńska 2, Rudomino)

„Błogosławiony niech będzie Bóg i Ojciec Pana
naszego Jezusa Chrystusa, Ojciec miłosierdzia
i Bóg wszelkiej pociechy” /2 Kor 1, 3/

NIEDZIELA MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

Niedziela, 27 kwietnia

UCZESTNICY FESTIWALU WYWYŻSZAJĄ I WYŚLAWIAJĄ MIŁOSIERDZIE
BOŻE W SVOICH PARAFIACH I INNYCH KOŚCIOŁACH PODCZAS MSZY
ŚWIĘTYCH I KONCERTÓW

Godz. 9.30 (LT) i 11.00 (PL) – Msze Święte w Kościele pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Wojdatkach w rejonie wileńskim, po nich KONCERT.

Godz. 10.30 (PL) i 12.00 (LT) – Msze Święte w Kościele pw. Św. Michała Archanioła w Niemenczynie w rejonie wileńskim, po nich KONCERT.

Godz. 12.00 – KONCERT EKUMENICZNY w cerkwi Matki Bożej „Znak z Nieba” w Wilnie.

Godz. 13.00 – KONCERT MUZYKI ORGANOWEJ w Kościele pw. Św. Kazimierza w Wilnie.

Godz. 13.00 – KONCERT MUZYKI ORGANOWEJ w Kościele pw. Zbawiciela (Joannitów) w Wilnie.

Godz. 15.30 – Msza Święta (PL) w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie.

Godz. 17.00 – Msza Święta w Kościele pw. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Wilnie, po niej WIECZÓR MUZYKI SAKRALNEJ.

„Ten Bóg jest naszym Bogiem na wieki wieków.
On nas będzie prowadził na zawsze” /Ps 48, 15/

Poniedziałek, 28 kwietnia

Godz. 18.00 – KONCERT MUZYKI ORGANOWEJ w Kościele Zbawiciela przy Klasztorze Braci św. Jana w Wilnie.

Organizatorzy

Partnerzy i sponsorzy

Parafia p.w. Nawrócenia Św. Pawła Apostoła w Wojdatkach rejonu wileńskiego, Parafia p.w. Św. Michała Archanioła w Niemenczynie rejonu wileńskiego, Cerkiew Matki Bożej „Znak z Nieba” w Wilnie, Kościół p.w. Św. Kazimierza w Wilnie, Kościół Zbawiciela przy Klasztorze Braci św. Jana w Wilnie, Narodowa Szkoła Sztuk Pięknych im. M. K. Čiurlonisa, Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. F. Chopina w Warszawie, Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie, Kościół p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Wilnie.

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogro-
dzenia i inne materiały

budowlane w przystępnej
cenie Tel. +370 603 63 636

Skupujemy różnego rodza-
ju lasy, mogą być młode lub
wycięte. Tel. +37066685855

PRACA

Zatrudnię osobę na stałe
do sprzątania oraz pomocy
przy domu. Tel. +370 661 61 677

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion”
ma do wynajęcia
pomieszczenie
komercyjne
(biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking
przy pomieszczeniach.

Birbinių 4A	Linksmoji 5
1. 7,82 m ²	1. 19,59 m ²
2. 26,76 m ²	2. 41,94 m ²
3. 55,85 m ²	3. 115 m ²

+370 685 040 80

ekonovus

Szukamy pracowników w Wilnie!
Oferujemy pracę:

MOBILNYM PRACOWNIKOM BRYGADY (850-1000 euro)
TRAKTORZYSTOM (1000-1500 euro).

Tel. +370 690 91 969

Wynagrodzenie po odliczeniu podatków, możliwe dodatki za wyniki w pracy.
Czekamy na Was!

KURIER
WILENSKI**DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ**

Wilno, Birbinių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

Już od 20 lat UAB Ekoenergija
dostarcza olej napędowy dla rolników.
Dostarczamy pod Wasz adres.
tel. +370 655 51543, w godzinach 9-17.

**ZAMÓW PRZYKRYCIE MOGIŁY ZA CENĘ
Z ZESZŁEGO SEZONU!**

**Skontaktujcie się z nami,
a my przyjdziemy z darmową konsultacją**

VPU NR. 40 (2.80 x 2.50 M)
3 PŁYTY + 1 POSTUMENT
CENA CAŁEGO KOMPLETU: **1150 €**
(LUB NA RATY: 25.21 € / mies.)

VILNIAUS
PAMINKLAI

VILNIAUS PAMINKLAI
Čekoniškių g. 11, Vilnius

☎ (+370) 606 78005 ☎ (+370) 699 17197

**ZAPROSZENIE
WETERANÓW "WILII"
DO UDZIAŁU****W JUBILEUSZU 70-LECIA
DZIAŁALNOŚCI ZESPOŁU**

W tym roku Polski Zespół Arty-
styczny Pieśni i Tańca "Wilii"
obchodzi jubileusz 70-lecia. Z
tej okazji 22 listopada w sali
koncertowej Compensa odbę-
dzie się uroczysty koncert. Ju-
bileusz jest wspólnym świętem
wszystkich pokoleń "wiliow-
ców". Serdecznie zapraszamy
do udziału w programie jubile-
uszowym byłych chórzystów i
tancerzy zespołu.

Prosimy o zgłaszanie się do 25
kwietnia. Rejestrację tancerzy
prowadzi Danuta Kowalczuk-
Mieczkowska (+37068533945,
danutakov@gmail.com);

chórzystów - Janina Biersiekierska (+370 68504090, janina.bersekerska@gmail.com)

Spotkanie organizacyjne odbędzie się 6 maja o godz. 19.00 w Domu Kultury Polskiej (sala 005 - tancerze, sala 305 - chórzyści).

Kierownictwo zespołu

17 marca 1958 r. Po pierwszym koncercie zespołu w Filharmonii Wileńskiej

Drzewa leczą duszę i budzą kreatywność

Coraz więcej badań potwierdza, że przebywanie w lesie może skutecznie łagodzić objawy depresji, stresu i problemów z koncentracją. Nie chodzi tylko o spacer, ale o pełne zanurzenie wszystkich zmysłów w naturze: widzenie, słyszenie, wachanie, dotykane i... smakowanie powietrza. Badania naukowe pokazują, że taka praktyka może poprawić pamięć, kreatywność, koncentrację oraz znacząco zmniejszyć poziom stresu. W jednym z najnowszych badań wykazano, że kąpiele leśne prowadzone przez wykwalifikowanego instruktora poprawiają funkcje poznawcze u osób starszych.

Fot. Freepik.com

Ponad 3-metrowa pisanka od brytyjskich cukierników

Brytyjscy cukiernicy stworzyli największe jajko wielkanocne w historii Wielkiej Brytanii. Waży prawie 300 kg.

Ponad 3-metrowe jajko przetrwa w obecnym stanie do Wielkiej Nocy. Później zostanie stopione i przerobione na 3 tys. limitowanych tabliczek czekolady. Natomiast dochód z ich sprzedaży przekazany zostanie na cele charytatywne.

Według producentów, prace nad monstrualnym jajkiem trwały około pięciu dni. Jego złożenie nie było łatwym zadaniem i wymagało dwóch prób. Za pierwszym razem czekolada pękła i złamała się, gdy pracownicy firmy wyjęli ją z formy. Aby tego uniknąć, za drugim razem gigantyczne jajko złożono z czterech osobnych części.

Ta sama niezależna firma cukiernicza wypuściła w ubiegłym roku mniejsze 2- i 5-kilogramowe jajka wielkanocne. Po ich znakomitych recenzjach dyrekcja firmy postanowiła postawić sobie większe i znacznie cięższe wyzwanie.

Naukowcy: lepiej znosimy zimno niż upały

W ciągu ostatnich dwóch dekad Europejczycy skuteczniej przystosowali się do niskiej temperatury niż do ekstremalnych upałów.

Zespół badaczy z Instytutu Zdrowia Globalnego w Barcelonie przeanalizował dane pogodowe i statystyki zgonów z ponad 800 regionów w 35 krajach europejskich w latach 2003-2020. Okazało się, że ryzyko śmierci związane z najniższą temperaturą spadło w tym czasie średnio o 2 procent rocznie, podczas gdy ryzyko zgonu przy najwyższej temperaturze zmniejszało się jedynie o 1 proc. Z biegiem lat coraz lepiej radzimy sobie z zimnem.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ Tradycyjne palmy wielkanocne z kłującego jałowca – kolorowy symbol świąt na miejskim straganie Fot. Marian Paluszkiewicz